

USİAD

YIL : 14
SAYI : 61
NİSAN 2013

BİLDİREN

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ'NİN YAYIN ORGANIDIR

TÜRKİYE'NİN YENİ UMUDU KAYA GAZI MI

TZOB Genel Başkanı Şemsi BAYRAKTAR:

"Tarım girdilerinin yüksekliği çiftçiyi olumsuz etkiliyor!"

Yabancıya Toprak Satışının Ağır Maliyetleri

Vizyon Bilgi Teknolojileri

BİLGİ İŞLEM DOSTUNUZDAN
PROFESYONEL ÇÖZÜMLER

Her türlü bilgi işlem projenize donanım, yazılım ve hizmetlerimiz hakkında bilgi almadan başlamayın!

hizmetlerimiz hakkında,
detaylı bilgi almak için, lütfen bizi arayınız...

0 216 577 69 21

www.vbt.com.tr

Qualified Partner

İSTANBUL Merkez Ofis
Eski Üsküdar Yolu Cad.
Bodur İş Merkezi No:8 Kat:3
D:11 34752 İçerenköy - İstanbul

Telefon +90 216 577 69 21 PBX
Faks +90 216 577 69 25

ANKARA Şube
Çetin Emeç Caddesi 6. Cadde 64/ 9
Öveçler Çankaya / Ankara

Telefon +90 312 472 12 52 - 53 PBX
Faks +90 312 472 12 54

ADANA Şube
Cemalpaşa Mah. Fuzuli Cad.
Galleria İş Merkezi No: 364
Seyhan / Adana

Telefon +90 322 454 12 95

KOCAELİ Şube
Kocaeli Üni. Tekn. Geliştirme Bölgesi Vatan
Cad. No.83 D-5
Yeniköy, Başiskele / Kocaeli

Telefon : +90 262 341 41 21

"Güvenli teknik çözümler"

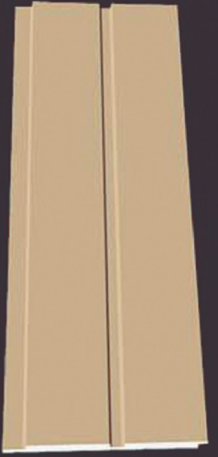

Endüstriyel tesislere ait ısı santralleri ve mekanik uygulamaları,
tesis kurma, planlama, proje yapım etüd ve fizibilite konularında faaliyet gösteren **PETEK İNŞAAT**,
25 yıllık tecrübesi, uzman kadrosu ile teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek
çalışmalarını sürdürecektir.

Demirciler Sitesi 9. Cadde No: 63 Zeytinburnu - İSTANBUL
Tel: +90 212 547 08 77 (pbx) Faks: +90 212 558 73 57
www.peteklimited.com.tr

PETEK İNŞAAT

SD 110
50 x 4 x 200 cm

SD 130
50 x 4 x 200 cm

SD 150
50 x 4 x 200 cm

SD 120
50 x 4 x 200 cm

SD 140
50 x 4 x 200 cm

SD 160
50 x 4 x 200 cm

DIŞ CEPHE KAPLAMALARI

Yapılarınızın en iyi, en güvenilir dostu:
Sırf moda diye, dış etkenler dayanıksız ve pahalı kaplamalar, binanızın genel dokusu ile bir bütünlük sağlamıyor ise paranızı sakoğa atmış olursunuz.

Peki nedir bu incelikler...

Ulaş Polistren'in dış çephe kaplama malzemeleri binalarınıza görsel mükemmeliğe ve dış etkenlere en dayanıklı malzeme olmasının yanısıra benzer ürünlere göre daha ekonomiktir.

Yıl: 14 Sayı: 61 NİSAN 2013

E-dergimiz ayda bir yayımlanmaktadır
Yaygın süreli yayın

ISSN 1304-0464

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI
DERNEĞİ

ADINA SAHİBİ:
Fevzi DURGUN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Samim UYKUSEVEN

Genel Yayın Yönetmeni
Şenol ÇARIK

Editör
Deniz TOPRAK

Görsel Yönetmen
Deniz TOPRAK

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:

Keskin Kalem Sok. Esen Apt. No. 6/6
Esentepe- Şişli -İstanbul
Tel: (0 212) 217 36 48
Faks: (0 212) 217 36 50
e-posta: iletisim@usiad.net
bilgi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu: (Alfabetik Sırayla)

Prof. Dr. Alpaslan Işıklı
Doç. Dr. Barış Doster
Prof. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Prof. Dr. İ. Yaşar Hacısalihoğlu
Mete Akyol
Murteza Çelikel
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Cevdet İnci
Onursal Başkan:
Kemal Özden

USİAD Denizli Şube:

Saltak Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:

5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
E-posta: tbayir@as-el.com.tr

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile
iki sayfayı geçmeyecek şekilde
gönderilmelidir. Yazılardan yazarlar, reklam-
lardan firmalar sorumludur. Kaynak gösterilerek
alıntı yapılabilir.

Su Politikaları Uzmanı Dursun YILDIZ:

Kaya Gazı Devriminin Gücü: SU

11

MAKALE

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI:
Şimdi Ekonomik Çözüm Sırası!

20

HABER

'Gümrük Birliği'nin Türkiye'ye
faturası 210 milyar dolar!

26

MAKALE

Tapu ve Kadastro eski Genel
Müdür Yardımcısı **Orhan ÖZKAYA**
2B'den Beklenen Gerçekleşmiyor

16

MAKALE

Prof. Dr. Cihan DURA
Yabancıya Toprak Satışının
Ağır Maliyetleri

22

MAKALE

Nazım GÜVENÇ
Ekonomik Akıl "Finansal Kur-
nazlık"tan Öcünü Fena Alıyor!

29

MAKALE

Metalurji Mühendisi Mahmut Kiper
Küresel Öngörüler ve Ulusal
Strateji Planları

12

TZOB Genel Başkanı Şemsi BAYRAKTAR:

"Tarım girdilerinin yüksekliği çiftçiyi olumsuz etkiliyor!"

Ulusal sanayimizin güçlendirilmesiyle, ülkemiz önder ülke, büyük ülke olabilir. Ancak ve ancak ulusal sanayisi güçlü ülkeler, gelişmiş büyük ülkelerin piyonu olmaktan çıkar, dünya uluslar topluluğunun başı dik, onurlu bir üyesi olur.

Bu güzelim memleketimizde, ulusal bütünlük içinde laiklik, demokratik cumhuriyete, sonsuza değin, ulusal bayrağımız altında, özgürce yaşamak için tüm ulusalcı güçlere çağrımdır.

Birlikte olalım, güçlü olalım, uyanık ve örgütlü olalım. Haine korku salalım, torunlarımıza bu güzelim ülkemizi aydınlık ve güçlü bırakalım.

Kemal Özden

"Derneğimizin kurucusu, Onursal Genel Başkanımız merhum Kemal Özden'i vefatının 7. yılında saygı, sevgi ve özlemle anıyoruz...."

USİAD Yönetim Kurulu

fevzi.durgun@usiad.net

BASINDAN SİZLERE

Değerli dostlar,

Mart ayı içerisinde Cem TV'de Celal Toprak ve Pınar Işık Ardor'un birlikte hazırlayıp sundukları 'Yeşil Ekonomi' ve TR 1 televizyonunda Ahmet Zengin'in sunduğu "Mayın Tarlası" programlarına konuk oldum. Her iki programda da ülkemiz ve dünya ekonomisinin durumunu konuştuk. Programlarda değindiğim konuları özetle bir kez daha sizlerle paylaşmak istiyorum.

Üretim ekonomisinden uzaklaşıkça bizi sarmalayan borç ve sıcak para kuşatmasında kan kaybetmeye devam ediyoruz. Sanayi sektörümüzün GSYH'daki payı yüzde 23.6'dan yüzde 16.1'e kadar gerilemiş durumda.

Yine sıkça belirttiğimiz gibi bankacılık ve sigortacılık sektöründeki yabancı payı da sürekli artmaktadır. Prof. Dr. Esfender Korkmaz'ın belirttiğine göre, bankacılık sektörümüzün (katılım bankaları dahil) yüzde 54.6'sı, sigortacılık sektörümüzün ise yüzde 67.2'si yabancıların elindedir.

2012'in üçüncü çeyreği itibarıyla 326.3 milyar doları bulan dış borcumuz katlanarak büyümektedir.

Öte yandan yurttaşlarımız, esnafımız, çiftçimiz borç batağında sürüklenmeye devam etmektedir.

Kangren halini alan kredi kartı borçları meselesi bir diğer sorun olarak durmaktadır.

Yaklaşık 34 milyon yurttaşımızın toplam 79.3 milyar TL tutarında kredi kartı borcu bulunurken, 6.6 milyon yurttaşımız ise kart borcunu ödeyememektedir.

1.9 milyon yurttaşımızın da kredi kartı borcu nedeniyle icralık olduğu bildiriliyor. Bankalardan ihtiyaç kredisi çeken yaklaşık 462 bin kişinin 2 milyar TL tutarında borcu ödeyemediği için takibe düşmüş durumda.

Üretmeden, tüketerek, borçla büyüme hayallerinin geldiği nokta maalesef bu.

Kayı verici rakamlara bir örnek

de Şubat ayında yüzde 15.2 artarak 6.9 milyar dolara çıkan dış ticaret açığıdır. İhracatın ithalatı karşılama oranının yüzde 64.1'e gerilemesi, dış ticaret açığındaki bozulmanın güçlenerek sürdüğüne işaret etmektedir diye yorumlanmaktadır.

Bütün bu tabloya rağmen yine de bazı müdahalelerle ekonomimizin, reel sektörümüzün ve üreticimizin yeniden ayağa kalkabileceğine inanıyoruz.

Stratejik sektörlerimizi belirlememiz ve üreticimizi desteklememiz bir zorunluluk olarak hala yanı başımızda durmaktadır.

Tarihimiz bunun örnekleriyle dolu. Yeter ki isteyelim! Başarmıştık; istersek yine başarırız.

***

Nisan ayı sevinçlerle hüznün bir arada olduğu bir ay.

Ulusal tarihimizde önemli bir dönüm noktası olan 1. Millet Meclis'imizin açılışının 93. yılı. Büyük Önderimiz Atatürk'ün hediyesiyle aynı zamanda dünyanın tek çocuk bayramı olan 23 Nisan'ı coşkuyla ve mutlulukla kutluyoruz.

Yine bu yıl 17 Nisan'da, milli eğitimimizde bir kilometre taşı olan Köy Enstitüleri'nin kuruluşunun 73. yılını kutluyoruz.

Diğer bir yandan ise 2006'dan bu yana her 19 Nisan'da içimizdeki büyük boşluğu bir kez daha derinden hissediyoruz.

Derneğimizin kurucu genel başkanı, sevgili dostum Kemal Özden'i saygıyla ve özlemle bir kez daha anıyorum.

Gazeteci-yazar Sayın Arslan Bulut'un dediği gibi "USİAD'ın arı beyi" Kemal Özden, rahat uyu. Bıraktığın bayrağı bütün zor koşullara rağmen gururla dalgalandırmaya devam ediyoruz. İlkelerin ve ülkelerin USİAD çatısı altında yine bizlere yol gösterici olmaya devam ediyor. Bir kez daha seni saygıyla, sevgiyle ve özlemle anıyoruz...

Sevgi ve saygılarımla,

Fevzi Durgun

Su Politikaları Uzmanı Dursun YILDIZ:

Kaya Gazı Devriminin Gücü: SU

Gelecekte enerji üretimi daha çok su yoğun, su temini de daha çok enerji yoğun olacak dendiğinde burada sözü edilen geleceğin bu kadar yakın olduğunu kimse tahmin etmemiştir.

Geleneksel klasik gaz üretimine göre "su yoğun" bir teknoloji olan Kaya Gazı teknolojisi dünyanın birçok ülkesi için umut haline geldi. Ancak bu yeni kaynak bir yandan enerji talebini karşılamakta büyük avantaj sağlarken diğer taraftan su yönetimini sektörel tahsisler ve kirlenme açısından zorlayacak.

Kaya gazı (Şeyl Gaz) kayaç denilen formasyonların içinde sıkışmış olan doğal gazdır. Hidrolik çatlatma adı verilen işlemle kaya katmanlarının içinde kırılmalar üretilerek açığa çıkması sağlanır. Bu çatlatmalarda su basıncı kullanılır. İşte Kaya Gazı devrimi ile suyun ayrılmaz ilişkisi burada başlar.

KAYA GAZI (ŞEYL GAZ) NEDİR?

Petrol ve doğal gaz, oluştuğu ana kayayı terk ederek farklı

kayaçlar içerisine yerleşir. Ancak bu göç sırasında oluşan petrol veya doğal gazın bir bölümü ana kayada kalır. Sözü edilen şeyl gazı (kaya gazı) oluştuğu ana kayayı terk etmeyen ve oluştuğu kayacın gözeneklerinde kalan petrolden elde edilen gazdır.

İlk Şeyl Gazı üretimi, Amerika Birleşik Devletleri, New York eyaletinde 1821 yılında gerçekleştirilmiş ve 1970 yılında endüstriyel ölçekte üretim sağlanmıştır.

Ana kaya doğal haliyle geçirgen değildir. Bu nedenle öncelikle hapsettiği gazı serbest bırakacak duruma getirilmesi gerekmektedir. Bunun için yüksek basınçla hidrolik çatlatma işlemi uygulanır. İlk olarak 1950'li yıllarda ABD'nin Ohio Eyaletinde uygulanmış olduğu bilinen hidrolik çatlatma yöntemi günümüzde çok gelişmiştir. Bugün ABD'deki yaklaşık bir milyon kuyuda bu yöntemin kullanıldığı ileri sürülmektedir. ABD'de hâlihazırda 34 eyalette toplam 450.000 kaya gazı kuyusu faaliyet halindedir.

GAZ NASIL DIŞARIYA ÇIKAR?

Hidrolik çatlatma amacıyla kullanılan çatlatma sıvısı %97,5 oranında su, % 2,5 oranında ince kum ve bazı kimyasallardan oluşur. Bu sıvı kuyuların içine çok büyük bir basınçla verilir. Böylece kaya gazının bulunduğu bölgede çatlaklar ve kılcal damarlar yaratılır.

Çatlatma sıvısındaki ince daneli kum açılan çatlakların içine girer. Hidrolik çatlatma işleminin sonunda basınç kaldırıldığında bu madde ince çatlakları açık tutarak kaya gazının toplanmasını ve kuyuya doğru akışını sağlar. Bu sıvı içindeki bazı kimyasallar ise bu çatlatma işleminin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesine yardımcı olur. Çatlatma sıvısı içinde kullanılan kimyasalların cinsi ve miktarı jeolojik formasyona sondaj derinliğine ve kayaç özelliklerine bağlı olarak değişir. Çatlatma sıvısında genellikle akışkanlaştırıcı ve biocide kullanıldığı, diğer kimyasalların ise jeolojik for-

masyona bağılı olarak nadiren kullanıldığı yazılmaktadır.(King, 2012)

Çatlatma sıvısı hidrolik çatlatma sonrasında kuyu içindeki basınç düşürülerek dışarıya alınır. Böylece kuyudan gaz üretimi başlar. Geriye alınan suyun bir bölümü arıtılır ve tekrar kullanılır.

NE KADAR SU GEREKLİ?

Kaya Gazı üretiminde su, hem düşey sondaj ile kuyunun delinmesinde, hem de hidrolik çatlatma sıvısı için kullanılır. Kuyunun delinmesi sırasında bir miktar suya ihtiyaç olsa da suyun %90'ı hidrolik çatlatma için kullanılmaktadır. Kaya Gazı çıkartma işleminde kullanılacak olan su miktarı kuyunun uzunluğuna, kayanın özelliklerine ve çatlatma işlemi sayısına bağılı olarak değişir. Kullanılan suyun miktarı yatay sondajın uzunluğu, sondaj derinliği ve kuyu sayısı arttıkça artar. Yatay sondaj uzunluğu gelişen teknoloji ile bugün 2000 metreye çıkmıştır. Kaya Gazı üretimi için bir yerleşim planı ile enjeksiyon ve üretim kuyuları açılır. Bu kuyuların üretim ömrünün formasyona göre değişerek 5- 15 sene arasında olacağı ileri sürülmektedir. UNEP (2011a).

Literatürde ortalama bir kuyunun işletme süresi boyunca su ihtiyacının 11 000-30 000 m³ arasında olacağı belirtilmektedir.(Cothren 2012). Ortalama 20 000 m³ olarak kabul edilirse her kuyu için 25x50 m ebadında ve 2 m derinliğinde olimpik bir havuzun suyu kadar su kullanıldığı söylenebilir.

Birim enerji üretimi için farklı enerji kaynaklarının çıkartılması ve işlenmesinde kullanılan su miktarı kaya gazında, klasik doğal gazdan daha fazladır. Ancak fuel oil, kömür ve biyodizel gibi yakıtlardan daha azdır. Kaya Gazı üretiminde kullanılacak olan suyun talebi sürekli olacağı için özellikle kurak dönemlerde

ve yaz aylarında diğer sektörel kullanımlarıyla rekabet yaşanmaktadır.

SUYUN NE KADARI GERİYE DÖNÜYOR?

Kuyulardan geri gelen çatlatma sıvısı mineral ve acı suları da içinde barındırır. Bu suyun % 30 'u ile % 70'i orijinal çatlatma sıvısıdır. Buna ilave olarak doğal formasyon suları da bu suyla karışarak dışarı çıkar.

Kaya gazı üretiminde hidrolik çatlatma işleminden sonra basılan suyun %10'u ile %40'ının geri döndüğü belirtiliyor (Katie 2011) .Geri dönen suların kalitesi de kuyu yerlerine ve derinliğe göre

değişken olupbunlar ancak çeşitli seviyelerde arıtmaya tabi tutularak ve temiz su ilave edilerek kullanılabilir.

ARITMA GEREKLİ

Geri dönüş suyunun içerisinde yüksek miktarda sodyum, kalsiyum, magnezyum bulunur. Bu nedenle tekrar kullanılmadan veya atık olarak biriktirilmeden önce arıtılmalıdır.

Özellikle suyun arıtma maliyetinin yüksek olması nedeniyle hidrolik çatlatmada su ihtiyacını en aza indirecek yeni teknoloji-

ler üzerine çalışmalar yapılıyor. Bu çalışmalar su yerine sıvı propan, karbondioksit, nitrojen gazı kullanma ve herhangi bir sıvı olmadan ses dalgaları ile çatlatma gibi alternatifler üzerine yoğunlaştı. Bu yöntemle kuyu açılması için özel ekipmanların geliştirilmesine de çalışılıyor. Hala başlangıç döneminde olmasına rağmen çatlatma malzemesi olarak gaz ve jellerinin kullanılmasında artış görülüyor. Ancak bu gazların yeraltındaki patlayıcı gazlarla oluşturacağı güvenlik riskleri de bu kullanımın güvenliğinin sorgulanmasına neden oluyor. Geri dönüş suyu ve üretimde çıkan formasyon suyu kuyu bölgesinde kurulan bir arıtma sisteminde, bölgedeki yerel yönetimlerin arıtma sisteminde ya da özel bir arıtma tesisinde arıtılmaktadır.

Ancak arıtma ihtiyacı duyulan atık suyun miktarı ve belediye arıtma tesislerinin bu suların arıtılması için uygun teknik özellikte olmaması ABD'nin bazı bölgelerinde tartışma yaratmıştır.

YERALTI SUYUNU KIRLETİYOR MU?

Kaya Gazı üretiminde yeraltı suyunun kirlenmesi bir iddia olarak gündemdedir. Bunun için bir gözlem kuyuları sistemi kurulmakta ve işletme başlamadan önce tespit edilen yeraltı suyunun özelliklerinde değişme olup olmadığı sürekli olarak yapılan ölçümlerle izlenmektedir.

ABD Massachusetts Institute of Technology (MIT) tarafından 2011 yılında yayınlanan raporda son 10 yılda hidrolik çatlatma uygulanan 20 000 kuyuda tespit edilen sorunlar incelenmiştir. Bu incelemede sadece 43 ciddi su kirliliği olayına rastlanmıştır. Bu 43 vakanın 21'inde yeraltı suyunun gaz ve hidrolik çatlatma sıvısı ile kirlendiği, 15 inde şantiye çevresinde yüzeyde kirlilik olduğu, 4 ünde su çekimi ve hava kirliliği sorunlarının ortaya çıktığı diğer 3 ünde ise atık toplama sorunlarının bulunduğu görülmüştür.

MIT tarafından hazırlanan raporda 20 000 kuyudan çok büyük bir bölümünde hiçbir soruna rastlanmamasının olumlu bir sonuç olduğu belirtilmiştir. Ancak aynı raporda” bu konudaki riskin büyük olduğu ve sadece birkaç kuyudaki hatalı işletmenin bile ciddi çevre sorunları yaratabileceğine dikkat edilmesi gerektiği” de ifade edilmiştir. Çünkü Kuzeydoğu Pensilvanya ve New York da yer alan Marcellus ve Utica kaya gazı formasyonlarındaki akiferlerde yapılan araştırmalarda sistematik olarak içme suyunda kaya gazı çekimi ile ilgili metan karışımı bulunmuştur (Osborn 2011).İncelenen 316 000 kuyunun %4,5’ünde sızıntı saptanmıştır (Nygaard 2010).Yeraltı suyunu kirleten karışımın ana kaynağının yüzeyde kazayla yayılan sıvı ve katı malzemeler olduğu belirlenmiştir.

ABD’DEKİ UYGULAMALARDAN ÇIKARTILAN DERSLER

Kaya Gazı üretiminde farklı ülkeler farklı bölgesel jeolojik karakteristiklere ve özgün kayaç tabakası özelliklerine sahip olmalarından dolayı su konusunda da farklı sorunlarla karşılaşmaktadır. ABD’deki deneyimler Kaya Gazına yapılacak su tahsisinin kurak dönemlere göre planlanmasının

önemli olduğunu ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra bölgedeki su kaynaklarıyla ve doğal çevreyle ilgili sürekli kalite gözlemi yapılmasının gereği de görülmüştür. Kaya gazı için kullanılan su bazı bölgelerde çiftçilerle gaz üreticilerini karşı karşıya getirmiştir.

Enerji ve su kaynakları ilişkisi artmaktadır. Teknolojik gelişmeler bir yandan suyun verimli kullanılması olanağını sunarken diğer taraftan enerjide su kaynakları üzerindeki baskının artmasına neden olmaktadır. Kaya Gazı da bu baskıyı uygulayan alanlardan biri olmuştur. Su, ABD’nin kaya gazı devriminde çok önemli bir rol oynamıştır. Teknoloji bu alanda suyun yerine bir başka madde arayışında olmasına rağmen bunu sonuçlandıramamıştır.

Ülkemizde de araştırma safhasında olan kaya gazı üretimi için ABD ‘deki olumsuzluklar mutlaka dikkate alınmalıdır. Kaya Gazı potansiyeli olan bölgelerimizde hangi su kaynaklarının kullanılabileceği ve geri dönüş sularının nasıl arıtılacağına yönelik planlama çalışmalarının şimdiden yapılması gerekir.

KAYNAKÇA

King, G.E. “Hydraulic Fracturing 101 SPE Paper. SPE Hydraulic Fracturing Technology

Conference, The Woodlands, TX. 6-8 February 2012.

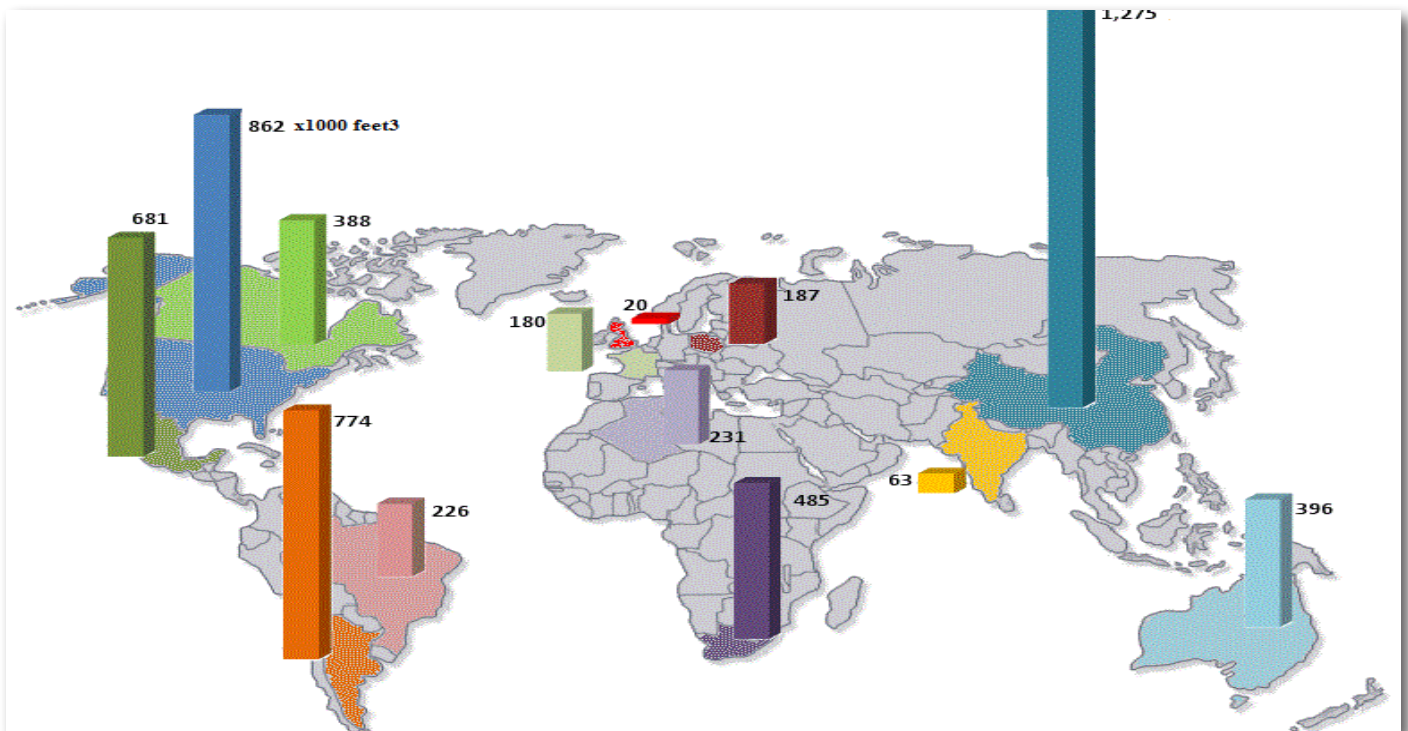
Accenture Report.2012 Water and Shale Gas Development Leveraging the US experience in new shale developments

Cothren, Jackson . Modeling the Effects of Non-Riparian Surface Water Diversions on Flow Conditions in the Little Red Watershed (Report). American Water Resources Association, Fayetteville Shale Symposium 2012. p. 12.

Osborn, S., (at all) (2011). Methane contamination of drinking water accompanying gas-well drilling and hydraulic fracturing. Proc Natl Acad Sci USA, 108(20), 8172–8176

Nygaard, R. (2010). Well design and well integrity, Energy and Environmental Systems Group, University of Calgary, pp. 39, Calgary, Canada.

UNEP (2011a). Athabasca Oil Sands, Require Massive Investments and Energy and Produce Massive Amounts of Oil and CO2 – Alberta (Canada), Global Environment Alert Service, 54, 1-5, United Nations Environment Programme, January 2011. Katie Guerra, (at all) 2011 Oil and Gas Produced Water Management and Beneficial Use in the Western United State Science and Technology Program Report No. 157 Sept. 2011

Şimdi Ekonomik Çözüm Sırası!

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde var olan ayrılıkçı terör hareketi, silahları susturma kararını açıkladı. Aslında bu hareketi besleyen ekonomik yapının iki yönü vardı. Bunlardan birincisi, Türkiye'deki geç kapitalizmin eşitsiz kalkınma stratejisinin, bölgede sanayi ve hizmet sektörünün boyutlanmasını engellemiş olmasıydı. İkincisi ise bölgedeki feodalizm idi. İç içe geçmiş bu ikili yapı, işsizliği ve son derece bozuk bir gelir dağılımını ortaya çıkarmıştı.

Bölgede işsizliği ve gelir dağılımında eşitsizliği ortaya çıkaran bu yapının tasfiye edilmesi gerekiyor. Çözümün kökten olması burada geçiyor. Bu bağlamda, bölgenin yapısal özelliklerini dikkate alarak, tarımsal üretimin artırılması ve buna dayalı bir ekonomik kalkınma planı hızla yaşama geçirilmelidir. Adı, "Güneydoğu Anadolu Bölgesi Özel Kalkınma Projesi" olabilir. Ancak, projedeki uygulama-

lar, doğrudan köye ve köylülerin çıkarları doğrultusunda olmalıdır.

Ne Yapmalı?

- Feodaliteyi tavsiye edecek toprak reformu yapılmalı. Ancak toprak reformu, teknik ve ekonomik örgütlenmeyle uygulanmalı.

- Toprak reformu, ilk aşamada mayınlı toprakların dağıtılmasıyla başlatılmalı.

- Boşaltılan ve terkedilmek zorunda kalan köylerdeki halkın zararları giderilmeli ve yeniden üretken duruma getirilmesi için gerekli hizmetler kamuca götürülmeli.

- Bölgede hayvansal üretim konusunda bir potansiyel söz konusu. İşletmelerde koyunculuk temel alınarak belirlenecek ilçelerde birer tarım kooperatifleri oluşturulmalı. Bunlar kuzu ve toklu besiciliğiyle işe başlamalı. Kooperatifler deri işleme konusunda da etkinlik yapmalı.

- Besi, kooperatiflerce yapılabilir, ya da kooperatif yetiştiricilere gerekli destekleri sağlamalı. Kooperatifler, yetiştiricilerden 2-3 ay vadeli yem temin etmeli.

- Bütün kooperatifleri kapsayacak Güneydoğu Anadolu Bölgesi Tarım Kooperatifleri Birliği kurulmalı. Birliğin kuruluşu ve geliştirilmesi

devlet eliyle yapılmalı. Daha sonra yetiştiricilere devredilebilir.

- Tarım kooperatifleri, başta Ziraat Bankası olmak üzere finans kuruluşları, yem ve süt sanayi kuruluşlarıyla sıkı bir işbirliğine girmeli. Bu amaçla bölgede kamu girişimli Yem Sanayi ve Süt Sanayi yeniden kurulmalı, Et-Balık Kurumu güçlü bir duruma getirilmeli.

- Şark tipi tütün tarımı başlatılmalı ve sigara yapımında tekellerin gücü kırılarak küçük birimler kurulmalı.

- Kooperatifler ile üretici ve yetiştiricileri birlikleri eş güdüm içinde çalışmalı.

- Kooperatifler, üretici ve yetiştirici birlikleri ile ortak çalışmalar yaparak bir yandan yerli gen kaynaklarını korumalı ve geliştirmeli, bir yandan da daha nitelikli hayvan tipleri ve ırklarının devreye girmesini sağlamalı.

- Yetiştirici kooperatifleri, kamu kuruluşları ile ortak yatırımlar yapmalı ve yeni kuruluşlar kurmalı.

- Yukarıda değinilen önerme ve uygulamalar, Bölge halkının doğrudan katılımıyla Güneydoğu Anadolu Bölgesi Özel Kalkınma Projesi kapsamında hayata geçirilmeli.

TZOB Genel Başkanı Şemsi BAYRAKTAR:

“Tarım girdilerinin yüksekliği çiftçiyi olumsuz etkiliyor!”

Türk tarımının 2012 karnesini, 2013 yılı beklentilerini ve gündemdeki konuları Türkiye Ziraat TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar’a sorduk. Bayraktar, Türk tarımı çok büyük olanakları içinde barındırdığının altını çizerek şöyle konuştu: “Türk tarımı yakın gelecekte 85 milyon bulacak nüfusu, 50 milyon turisti rahatlıkla doyurabilir ve çevre ülkelerin gıda açığını kapatabilir, yeter ki destek olunsun.”

SÖYLEŞİ: Deniz Toprak

Türk tarımının 2012 yılındaki durumu nasıl gerçekleşti?

Tarım sektörünün gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) içindeki payı 2012'nin 9 aylık döneminde (Ocak-Eylül) yüzde 8,2 olmuş, aynı dönemde tarımsal

GSYH yüzde 3,3 büyümüştür. Henüz açıklanmamış yıllık rakamlarda da pozitif büyüme beklenmektedir. Tarım ve gıda maddeleri ihracatı 2012 yılında 15,3 milyar dolar, ithalatı 10,7 milyar doları bulmuş, dış ticaret fazlası

4,5 milyar dolara ulaşmıştır. Tarım sektörü istihdamının genel istihdam içinde payı yüzde 24,6 olarak gerçekleşmiştir. Sektör, 2012 yılında 6 milyon 97 bin kişiye istihdam sağlamıştır.

TZOB Genel Başkanı
Şemsi BAYRAKTAR

Peki, 2013 ve sonraki yıllar için öngörü veya tahminleriniz nedir? Ve Türk tarımı nereye gidiyor?

Tarım, ekonomi içindeki yerini koruyacak, pozitif büyümeye ve dış ticaret fazlası vermeye devam edecektir. Cumhuriyetin 100. yılında 150 milyar GSYH'ye, 50 milyar dolara ihracata ulaşılması işten bile değildir.

Yakın zamanda Türkiye saman ihtal eder duruma kadar geldi. Bu Türk tarımında tehlike sinyallerinin çaldığını gösterir mi?

Bilindiği üzere buğday üretiminin yaklaşık yüzde 40'ını sağlayan Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgelerinde ilkbahar yağışlarının yetersiz

olması sonucu bitki gelişimi arzu edilen ölçüde gerçekleşmemiş, buğday sap boyları kısa kalmış, dolayısıyla da saman veriminde düşüklük olmuştur. Dolayısıyla kaba yem olarak ağırlıklı samana dayalı besleme alışkanlığı olan birçok hayvan yetiştiricimiz düşen arza bağlı olarak saman bulmakta zorlanmış, bulanlar da artan talebe bağlı olarak yükselen fiyatlardan saman almak durumunda kalmışlardır. Bu artışta piyasada yeterli ürünün olmaması yanında, fiyatların daha da yükseleceği beklentisiyle stok yapılması, kurulan büyük ölçekli işletmelerin yüklü miktarlarda alımda bulunmaları gibi etkenler de etkili olmuştur.

Saman fiyatlarının yanı sıra kurak geçen bölgelerin meralarında ot veriminin azlığı, hayvanlarını büyük oranda meralarda besleyen üreticilerin daha da mağdur olmasına neden olmuştur. Özellikle Doğu Anadolu Bölgesi'nde meralardaki otu stoklayıp kışı geçirmeye çalışan üreticiler bu yıl bu ihtiyacını karşılamakta zorlanmış, buna saman fiyatlarının yükselmesinin de eklenmesiyle mağduriyetleri daha da artmıştır.

İç üretim tatminkâr ölçülerde desteklenir, maliyeti düşürücü (yem, canlı hayvan ve benzeri) tedbirler hayata geçirilir, ıslah çalışmalarına devam edilir, hayvan hastalıkları ile etkin mücadele edilir, ithalat kararından vazgeçilir ve Et ve Süt Kurumu bir an önce faaliyete geçirilir ve süt başta olmak üzere hayvansal ürün-

lerde piyasa istikrarı sağlanırsa, hayvancılığımız dünyada çok önemli yerlere gelebilir ve gelişmiş ülkelerle rekabet edebilir.

“BAŞKA ÜLKELERİN GİRDİLERİ BİZDEN DAHA AZ”

Türkiye için hep, “kendi kendisine yetebilen bir ülkeydi” deniyordu. Fakat şimdi saman ithal eder duruma geldik. Özellikle tarım konusunda dünyada önemli ülkeler arasında olan Türkiye'nin bu duruma kadar gelmesinin sebepleri nedir?

Artık dünyada çoğu ülke pazara yönelik olarak üretim yapmaktadır. Ve yine ülkeler tarıma çeşitli destekler uygulamakta ve tarımda kullanılan girdileri de bizden daha ucuza sağlayabilmektedir. Bu durum, Türk çiftçisinin dünya piyasalarındaki rekabetini olumsuz etkilemektedir. Türk çiftçisinin daha fazla üretim yapabilmesi için öncelikle ucuz girdi kullanımı ve benzeri gibi olanakları kullanmasının, çeşitli desteklerden faydalanmasının ve yeterli teknolojik bilgi seviyesine çıkarılmasının sağlanması gerekmektedir.

Geçen yıl 2002-2012 tarihleri arası pamuk üretim alanlarının 7,3 milyon dekardan 4 milyon dekara gerilediği şeklinde bir açıklama yapmıştınız. Peki pamuk üretim alanlarında bir iyileştirme oldu mu? Tekstil sektörü bundan nasıl etkilendi?

Pamuk tarım ürünlerimiz içinde

gümrük uygulayamadığımız ürünümüzdür. Ülkemizde pamuk maliyetlerinin dünya maliyetlerinden yüksek olması üreticimizin dünya ile rekabet edemez duruma getirmiştir. Bu nedenle üreticimiz pamuk üretiminden vazgeçmiş buğday, mısır, soya gibi ürünlere yönelmiştir.

Ülkemiz tarım işletmelerinin büyük çoğunluğu gelişmiş ülke standardının altında işletme büyüklüklerine sahip ve genel olarak çok parçalıdır. Rantabl işletmeler zaman içinde hızlı nüfus artışı, miras hukukundan kaynaklanan bölünmeler, kiracılık, ortakçılık ve benzeri nedenlerle ekonomik olmayan yapıya dönüşmüşlerdir. Bu durum teknolojilerin uygulanmasını güçleştirmekte, maliyetleri yükseltmektedir.

Diğer bir sorun ise Türk pamuğunun üretiminde maliyet sorunudur. Pamuk üretiminde ülkemiz verimliliği dünya ortalamasının üzerinde olmasına rağmen, girdi fiyatlarının artışı üretimi azaltmakta, üretimin sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Girdi fiyatları, küçük işletme yapısının getirdiği sorunlar, işçilik giderleri, tarıma yönelik mal ve hizmetlere uygulanan vergi oranları üretici için önemli maliyet unsurlarıdır.

Ülkemizde pamuk üretiminde önemli ölçüde destekleme primi verilmektedir. Ancak söz konusu destek miktarları, girdi maliyetlerini karşılayarak pamuk üretimini karlı hale getirme ve teşvik etme

yönlerinden rakip ülkelere göre yetersiz kalmaktadır. Bunun sonucu olarak, son yıllarda pamuk üretimine elverişli alanlarda başka ürünlerin tercih edilmesi üretimdeki düşüşün en önemli nedenleri arasındadır.

Belirtilen nedenlerle 2011'de yaklaşık 2,6 milyon ton olan kütlü pamuk üretimimiz yüzde 10 azalışla 2,3 milyon tona gerilemiştir. Bu durum tekstil sanayinin iç piyasada kaliteli hammadde temininin güçleştirmekte, ithalata yöneltmektedir.

Sonuç olarak kısa vadede pamuk üretimimizin artırılması için girdi fiyatlarındaki KDV ve ÖTV'nin düşürülmesi, desteklerin artırılması gerekmektedir.

Geçtiğimiz günlerde yaptığınız açıklamada iş adamlarının tarım sektörüne yaptığı yatırımlarda bir hareketlenme olduğunu söylemişsiniz. Yani iş adamları artık çiftçi mi oluyor?

Hareketlenme olduğu doğrudur. İş adamları tarım sektörüne yatırım yapmaya başlamışlardır. Çünkü, bir yandan kırsal kalkınma programları, yatırım teşvikleri, diğer yandan Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Hibe Destekleri ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarımsal destekleri yatırımcılara yatırım giderleri açısından kolaylık sağlamıştır.

Türkiye ve AB ülkelerini tarımsal faaliyet açısından karşılaştırdığımızda nasıl bir tablo ortaya çıkıyor?

Türkiye'nin tarımsal yapısında başta nüfus ve işletme yapısı olmak üzere, destekleme politikası, teknoloji kullanımı, verimlilik, kalite ve standartlar açısından AB'den önemli farklılıklar bulunmaktadır. O nedenle bu farklılıklar, özellikle işletme yapılarımız ve verimlilik düzeylerimizle birlikte kalite ve standartlarımız uyumda sorun yaratabilecek durumdadır.

Yapılan tespitler gösteriyor ki, ülkemizde mevcut tarım işletmelerinin büyük çoğunluğu

ekonomik ölçeklere göre küçük ve çok parçalı araziye sahip, verimli üretim koşulları olmayan işletmelerdir. Bu yapıyla birlikte, tarımda sermaye birikimi sağlanamamıştır. Tarımsal yatırımlar ve girdi kullanımları yetersiz kalmıştır. Modern bilgi ve teknoloji kullanımı da yaygınlaştırılmadığı için önemli bazı ürünlerin üretiminde verimlerimiz Avrupa Birliği'nin (AB) çok gerisinde kalmaktadır.

Mevcut durumda iklim ve ekolojik koşullar dolayısıyla yaş meyve ve sebze ürünleri, tütün, pamuk, fındık, incir, kayısı, çekirdeksiz kuru üzüm, koyun ve keçi eti gibi bir kısmı AB tarımını tamamlayıcı durumda olan ürünlerde AB ülkeleri karşısında reka-

bet üstünlüğümüz vardır. Aslında AB'ye üyeliğin Türk tarımına etkileri, hangi şartlarda AB'ye girildiğiyle de yakından ilgilidir. Bu konuda Türk tarımının durumu ile AB Ortak Tarım Politikasının reformlar sonucu alacağı şekil önem taşımaktadır.

Ülkemiz açısından en şanslı olduğumuz grup olan sebze ve meyve ürünleri her koşulda rekabet edebilir bir durum göstermektedir. Ancak bu grupta rekabet şansının iyi değerlendirilebilmesi için de kalite ve standartların geliştirilmesi,

bitki sağlık standartlarının AB'ye uyumlu hale getirilmesi zorunludur.

“BİYOYAKITTAN ÖNCE GIDA İHTİYACI KARŞILANMALI”

Peki, tarım ürünlerinin biyoyakıt olarak kullanılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Benzine belli oranda katılarak kullanılan biyoetanol ve mazota katılan biyodizel üretimi için gerekli olan tarımsal hammaddelere bakıldığında, oldukça geniş tarımsal ürünleri kapsamına aldığı görülmektedir. Dünyada biyoetanol üretiminde en fazla mısır, şeker pancarı, şeker kamışı, patates, buğday, arpa kullanılırken; biyodizel üretiminde kanola, soya fasulyesi, palm yağı, ayçiçeği, aspir gibi yağ bitkileri kullanılmaktadır.

Dünyada gıda amaçlı tarımsal üretim öncelikli olmasına rağmen, artan enerji fiyatları birçok ülkeyi biyoyakıt üretimine de yönlendirmektedir. Dünyada ABD ve AB ülkeleri başta olmak üzere çoğu ülke biyoyakıt üretimlerini çeşitli şekillerde desteklemekte, üretimlerini her geçen yıl artırmaktadırlar.

Ülkemizde de Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından alınan karar ile akaryakıt olarak piyasaya arz edilen benzin türlerine, şeker pancarı, mısır ve benzeri yerli tarım ürünlerinden elde edilecek biyoetanol katkısının 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla en az yüzde 2, 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla da en az yüzde 3 olma zorunluluğu getirilmiştir.

Ülkemizde biyoyakıt üretim çalışmaları daha çok biyoetanol üzerine yoğunlaşmıştır. Pankobirlik tarafından yapılan çalışmalar sonucu biyoetanol üreten ilk fabrika Konya'da hizmete açılmıştır. Türkiye'nin en büyük biyoetanol tesisi olan ve 2007 yılında faaliyete geçen fabrika ülkemizde şeker pancarı tarımının sürdürülebilirliğinin sağlanması ve ülkeye yarattığı katma değer açısından son derece önemli bir yatırım olmuştur.

Ülkemizde şeker pancarı üretiminin biyoetanol üretiminde değerlendirilmesine yönelik

çalışmalar devam ederken, biyoetanol üretiminin desteklenmesine yönelik EPDK'nın 19 Eylül 2011 tarihinde aldığı karar üreticilerimizi memnun etmiştir. Kota ile engellenen şeker pancarı üretiminin kullanım alanının biyoetanolle yönlendirilmesiyle özellikle İç Anadolu Bölgesi çiftçileri kota sıkıntısını aşarak rahat nefes alacaktır. Şeker pancarının yoğun olarak üretildiği bölgelerde kurulacak biyoetanol üretim tesisleri ile şeker pancarı değerlendirilirken aynı zamanda bölgedeki istihdamın artırılmasına da katkı sağlanacaktır.

EPDK benzer bir kararı biyodizel üretimi için de almıştır. EPDK kararıyla akaryakıt olarak piyasaya arz edilen motorin türlerine yerli tarım ürünlerinden elde edilecek biyodizel katkısının 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla en az yüzde 1, 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla en az yüzde 2, 1 Ocak 2016 tarihi itibarıyla da en az yüzde 3 olma zorunluluğu getirilmiştir.

Ülkemizde biyodizel üretiminin artırılması amacıyla alınan bu karar, gıda amaçlı yağlı tohum ithalatını daha da artıracaktır. Halen ülkemizde toplam yağ kullanımının yüzde 70'ini ithal etmekteyiz. Bu nedenle Türkiye'nin 2014 yılına kadar yağlı tohum açığını kapatarak üretilecek hammaddenin biyodizel üretiminde kullanılmasından bahsetmenin çok gerçekçi olmadığı değerlendirilmektedir.

Ürettiğimiz yağlı tohumlarla gıda ihtiyacımızı karşılayamazken, bu ürünlerin biyodizel üretiminde kullanılması ülke ekonomisi ve üreticilerimize fayda sağlamayacaktır.

Aslında ülkemizde ithalata bağımlı olduğumuz yağlı tohumlar başta olmak üzere, çeltik, mısır gibi ürünlerin üretiminin artırılması için gerekli potansiyel mevcuttur. Özellikle GAP bölgesinde yağlı tohumların hemen tamamı üretilebilmektedir. Ancak GAP bölgesinde üretimin artırılmasına yönelik uzun yıllardır hedefler olmasına rağmen, halen bu ürünlerin ekilişi oldukça yetersizdir. Bu potansiyel değerlendirilerek üretimin artırılması sağlanabilir, yağlı tohum açığı kapatıldıktan sonra biyodizel üretimi için yeterli yağlı tohumlar üretimi gerçekleştirilebilir.

Bugün çiftçiler Türk tarımın modernleşmesi ve gelişmesi bakımında eğitim düzeyleri nasıl? Ve çiftlere mesleki bakımdan yeniliklerin ve gelişmelerin anlatıldığı eğitim programları mevcut mu?

Türkiye'de 2006 yılına kadar tarımsal yayım faaliyetleri ağırlıklı olarak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülmekte idi. Ancak, 8 Eylül 2006 tarihinde Resmî Gazete yayımlanan "Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik" ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülen ve ülke genelinde hâkim olan kamu yayımının yanında özel girişimin de resmi olarak yer alması sağlandı.

Yönetmeliğin amacı; "Tarımsal işletme sahiplerinin bilgi, teknik ve yöntemler konusundaki ihtiyaçlarının zamanında ve yeterli düzeyde karşılanması ile ilgili usul ve esasları belirlemek" olarak belirtilmiş ve tarımsal danışmanlık hizmetlerinin kimler tarafından ne şekilde verileceği gerektiği, hizmeti verecek olan tarım danışmanlarının görevleri ve nitelikleri ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

Yönetmelik çerçevesinde, sistemi oluşturan ana unsurlar; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı, üniversiteler, meslek kuruluşları, üretici örgütleri ve ziraat odaları, çiftçi dernekleri ve vakıflar, tarımsal danışmanlık şirketleri ve serbest tarım danışmanları olarak belirlenmiştir. Yönetmelikte tarımsal danışmanlık hizmetlerini verecek olan kişi ve kuruluşlar; bünyelerinde danışman istihdam eden üretici örgütleri ve ziraat odaları, tarımsal danışmanlık dernekleri/vakıfları, tarımsal danışmanlık şirketleri ve serbest tarım danışmanları olarak sıralanmıştır. Böylece, Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelerde de çoğunlukla olduğu gibi ziraat odalarının ve diğer üretici örgütlerinin yayım ve danışmanlık hizmetleri-

nin sunulmasında etkin rol alması planlanmıştır.

TZOB olarak bizde, Yönetmelik kapsamında Ziraat Odalarımızın Danışmanlık hizmeti vermelerini desteklemekteyiz. 2013 itibarıyla Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan yetki belgesi alarak danışmanlık hizmeti veren 85 Ziraat Odası bulunmaktadır. Bu Ziraat Odalarında da toplam 296 Ziraat Mühendisi veya Ziraat Teknikeri danışmanlık hizmeti vermektedir. Yönetmelik çerçevesinde danışmanlık hizmeti veren Odalarımızın sayısının ve yine Odalarımızda çalışan tarım danışmanı sayılarının artması beklenmekte ve desteklenmektedir. Özellikle yüksek öğrenim görmüş nitelikli iş gücünden sahada yararlanılması amacıyla, TZOB olarak Ziraat Odalarımızın teknik ve idari seviyesinin yükseltilmesini sağlamak amacıyla ziraat mühendisi ve veteriner hekim istihdamını artıracak şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Son olarak ne söylemek istersiniz?

Türk tarımı çok büyük olanakları içinde barındırmaktadır. Yakın gelecekte 85 milyonu bulacak nüfusu, 50 milyon turisti rahatlıkla doyurabilir. 150 milyar dolarlık hasılanın yanı sıra 50 milyar dolarlık ihracat yapabilir. Yetmedi, çevre ülkelerin gıda açığını kapatabilir. Yeter ki destek olunsun.

Prof. Dr. Cihan DURA:

Yabancıya Toprak Satışının Ağır Maliyetleri

"Komşunu sev ama aradaki bahçe duvarını asla kaldırma."
Benjamin Franklin

Yabancıya toprak satışı basit bir mülk satışı değildir; ekonomik ve politik, çok önemli sakınca ve tehlikeleri vardır. AKP hükümeti ve Meclis'in, yasayı çıkarırken, uygularken işin maliyet yönünü hiç hesaba katmadığı anlaşılıyor.

I. EKONOMİK SAKINCALAR

A) Toprak temel ekonomik kaynaktır, yerine yenisi konamayan kıt bir üretim faktörüdür. Millî servetin bir unsurudur. Demek ki biz yabancıya toprak satınca, ülkenin temel ekonomik kaynağını, üretim faktörünü, millî servetini satmış oluyoruz. Öyleyse yabancıya toprak satışı bir millî servet kaybıdır.

Şöyle ki nasıl yabancıya satılan işletmelerimiz başka ülkelerin millî servetine ekleniyorsa, toprak satışı yoluyla da bir üretim faktörü olan topraklarımız yabancı devletlerin millî servetine eklenmiş oluyor. Buna karşılık Türk devleti üretim faktörü açısından, millî servet açısından aynı derecede fakirleşmiş oluyor.

B) Bir ülkeye topraklarını sattırma, sömürgeci Batı'nın, Emperyalizm'in tarihî bir aracıdır. Silahla teslim alınamayan Türkiye'nin tapusu parayla, Dolar'la, Avro'yla alınıyor. "Efendim, toprağı alıp götürmüyorlar ya" savunmasının hiçbir geçerliliği yoktur. Tapuyu almak, toprağı alıp götürmek demektir. Aslında emperyalistin toprağı götürmeye de ihtiyacı yoktur, o ekonomik ve siyasal egemenliğini kurar. "Biz de oralarda toprak alıyoruz" gerekçesi de, görüldüğü kadar sağlam değildir. Bir Türk Amerika'da ya da başka bir Batı ülkesinde yalnızca mülk sahibi olmak için gayrimenkul alır. Oysa bir Amerikalı, bir İngiliz,.. öyle olmayabilir. Çünkü bunlar emperyalist, sömürgeci, dünyanın çeşitli bölgeleri hakkında politik hedefleri, gizli planları olan, tarihen sabıkalı devletlerdir. Almanya'daki işçilerin bu ülkede mülk sahibi olması da gerekçe olarak ileri sürülemez. Çünkü onların Alman toprakları üzerinde hiçbir ideolojik emelleri yoktur. Alman-

ya öyle değildir. Bu devletin Ortadoğu'ya yönelik planları vardır. Üstelik oradaki Türkler üzerinde sıkı bir Almanlaştırma politikası uygulamaktadır.

Yabancılar toprak satışı ile "ikiz ihanet yasaları" da denilen İkiz Yasalar arasındaki çok yakın ilişki bu bakımdan anlamlıdır. Günümüzdeki uygulama BOP'un da araçlarından biri olabilir.

Yahudiler Türkiye'nin doğu bölgelerini vaat edilmiş toprak (Arzı Mev'ud) olarak görüyorlar. İsrail'in, bir devlet olarak toprak satın alma yoluyla kurulduğu gerçeği hatırdan çıkarılmamalıdır. GAP bölgesinde faaliyet gösteren İsrail firmaları vardır. İsraili firmalar, yerli ortaklar edinme yoluna gitmektedir. Son zamanda bu çalışmalara Güneydoğumuzdaki mayınlı bölgenin, bir İsrail firmasına kiralanması planı da eklenmiş bulunuyor.

C) Her hal ve şartta, toprak satışı yoksul ülkelerin, Türkiye'nin aleyhinedir. Çünkü ülkelerin "yapısal farklılığı", örneğin büyük gelir farklılıkları hesaba katılmıyor. Bir Türk Batı ülkelerinde 1000 metrekare arazi satın alana kadar, onlar benim ülkemde 100 000 metrekare arazi satın alır. Kaldı ki bu da Türkiye'deki 20-30 bin kişinin bir ayrıcalığıdır.

Yabancılar ticarî amaçla da toprak satın almaktadır, gayrimenkul ticareti yapanlar vardır. Bu yoldan yurt dışına gelir transferi, döviz çıkışı da gerçekleşmiş oluyor.

D) Yabancılar tarım topraklarının satılması son derecede yanlıştır. Elden çıkan alanlar Türkiye'nin en nitelikli, en değerli topraklarıdır, yerleşim alanlarıdır. Uydu aracılığıyla çekilen ayrıntılı haritalar sayesinde Türkiye'nin hangi bölgesinde, hangi değerli madenin, hangi miktar ve kalitede mevcut olduğuna dair bilgiler şüphesiz ki topraklarımızı satın alanlarda mevcuttur. AKP hükümetinin iki uygulaması dikkat çekicidir: Bir yandan Türk tarımı -IMF programları ve AB uyum yasaları ile- çökeriliyor, Türk köylüsü çiftliğini çubuğunu satarak şehirlere göç etmeye zorlanıyor; öbür yandan da yabancıların toprak satın almalarını alabildiğine kolaylaştıran yasalar çıkartılıyor.

E) Yabancılar GAP bölgemizden de toprak alıyor. Türkiye'nin su havzalarının yüzde 30'dan fazlası bu bölgede... Önümüzdeki yıllarda su, petrolden daha önemli bir konuma gelecektir. Büyük olasılıkla bir emperyal plan söz konusudur: Bir takım odaklar tapu ellerine geçince, istediklerini yapacaklar. GAP arazilerini kontrol altına alacak, kullanma hakkını elde etmiş olacaklar. Bu da

Türkiye'nin enerji boğazının sıkılması anlamına geliyor.

F) Yabancılar ticarî amaçla da toprak satın almaktadır, aralarında gayrimenkul ticareti yapanlar vardır. Taşınmaz satıldıktan bir süre sonra, bu yoldan yurt dışına gelir transferi, döviz çıkışı da başlamış oluyor.

II. POLİTİK SAKINCALAR

Toprağın ekonomik yönü kadar, siyasî yönü de önemlidir. Yabancıya satılması durumunda son derecede önemli maliyetler ortaya çıkar.

A) Ülke toprağının siyasî yönünün önemine Anayasa Mahkememiz şöyle parmak basmıştır: "Yabancıların Türkiye'de arazi ve emlak edinmesi salt bir mülkiyet sorununu olarak değerlendirilemez. Toprak devletin vazgeçilmesi olanaksız temel unsuru, egemenlik ve bağımsızlık simgesidir." Yüce mahkeme bu hükmüyle, şunu demek istiyor: Toprak bir millet için devlet olmanın temel şartıdır. Toprağı satmak devleti satmaktır. Toprağından vazgeçmek, devletinden, egemenlik ve bağımsızlığından vazgeçmek demektir.

Toprak satılarak Lozan deliniyor, ülkemizin güvenliği ve geleceği tehlikeye atılıyor.

B) Yabancı ülke şirketlerinin ve vatandaşlarının Türkiye'de toprak satın almalarının arkasında Rum ve Ermeni lobileri de bulunmaktadır. Türkiye'den Batı ülkelerine göçmüş, o ülkelerin vatandaşlığına girmiş Ermeni ve Rumların torunlarının Türkiye üzerinde emelleri vardır. Bugün değişik adlarla dedelerinin bildikleri toprakları ele geçirmeye çalışmaları olmayacak şey değildir. Bu şekilde oluşturulacak yeni yerleşim birimlerinin, ilerde Türkiye'nin başına ne sıkıntılar açabileceğini tahmin etmek zor değildir.

C) İki devlet, İsrail ve Ermenistan, Türkiye'de, gizliden gizliye kendilerine en yakın topraklara el koyma gayreti içinde görünüyor. Ermenistan Anayasası'nda Türkiye toprakları üzerinde hak iddiaları yer almakta, Ermeni Cumhurbaşkanlığı bayrağında Ağrı Dağı'nın resmi bulunmaktadır.

Yunanistan'ın ise ünlü, Megalo İdea'sı var. Hepsi de Türkiye'ye yönelik olan 10 hedefinden 5'ini gerçekleştirmiştir. Geri kalan hedefler şunlardır: Batı Anadolu'nun Yunanistan'a bağ-

lanması, Karadeniz bölgesinde Pontus devletinin yeniden kurulması, Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması, Gökçeada ve Bozcaada'nın Yunanistan'a bağlanması, İstanbul'un geri alınması ve Bizans'ın yeniden kurulması.

Şimdi dikkat! Şu örneğe bakın: Çiftçilerimiz, özel bankalardan kredi çekebilmek için tarla ve diğer gayrimenkullerini teminat olarak gösteriyor. Cazip ödeme kolaylığı sunan bu bankalar, çiftçilerin borçlarını ödeyememesi durumunda teminat gösterilen arazilere acımasızca el koyuyorlar. Bundan daha da ilginç; Yunan sermayeli bir bankanın, elemanlarını, Karadeniz'de özellikle köy ve yaylaları dolaştırarak çok cazip tekliflerle kredi imkânı sunmasıdır. Yunan sermayeli bu bankalar neden özellikle Karadeniz'i seçiyor? Pontus hedefleri ile ilgili olabilir mi acaba?

D) Toprak satışının bir maliyeti de yeni azınlıklar yaratmasıdır. İş mülkiyet devriyle bitmiyor, etnik yığınlar zamanla ülkede yeni azınlık nüfuslar oluşturur; belirli büyüklüklere ulaştıkça, her biri ekonomik ve siyasal taleplerde bulunmaya başlar. Belli bir bölgede nüfus çoğunluğunu elde eden yabancılar, yerel yönetimlerde ve ülke yönetiminde temsil edilme, seçme ve seçilme hakkı taleplerinde bulunabilir.

AKP hükümeti bir ara "yurdun birçok yerinde yabancı kolonileri oluşturma"yı planlamıştı. Bugün, yabancıya satılan toprakların bazı düzenlemelerle koloniye dönüştürülmesine izin verilince, yarın o toprağın Türkiye Cumhuriyeti topraklarıyla çevrilmiş "bir başka devlete ait toprak" yani "anklav" halini alabileceğini unutmamak gerekir. Öte yandan, Akdeniz sahilleri bugün kendiliğinden kolonileşme

yolundadır. Kolonileşme olgusu misyonerlik faaliyetlerini de kolaylaştıracak ve artıracaktır.

E) Türkiye'nin kendine özgü kimi koşulları da yabancıya toprak satışını sakıncalı kılıyor. Ülkemizin jeopolitik konumu ve potansiyeli dikkate alınmadan, Türkiye ile, örneğin Belçika'nın, İspanya'nın veya İskandinav ülkelerinin jeopolitiği aynı tutularak toprak satılması doğru değildir. Yabancıya ölçüsüzce toprak satışı ülkemizin bölgesel veya uluslararası güç olma potansiyelini zayıflatır.

F) Yabancıya toprak satışı uluslararası sorunlara ve dış müdahaleye yol açabilir.

-Batılılar için özel mülkiyetin "özel bir anlamı" vardır. "Özel mülkiyet" Batı'da, bütün haklardan önde gelen, bütün haklardan önce tanınmış bir haktır. Kutsaldır, dokunulmazdır. Yarın devletimizin herhangi bir kurumu; kamu yararı, millî güvenlik veya iç hukuka (yani millî hukuka ki o da bu gidişle kalırsa eğer) uygun başka bir sebeple, bir yabancıya satın aldığı taşınmazı kamulaştırmaya kalkarsa, sorun çok büyük bir ihtimalle derhal uluslararası bir boyut kazanacak, doğrudan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşınacaktır.

-Yurttaşları Türkiye'de toprak

edinmiş devletler; bir süre sonra, yurttaşlarının mülkiyet haklarına sahip çıkma adına, Ankara'ya müdahale edip, bazı şeylerin yapılmasını veya yapılmamasını isteyebilir. Bu haklar, Türkiye'ye karşı birer iç işlerimize müdahale ve diplomasi aracına dönüştürülebilir. Söz konusu devletler, vatandaşlarını kendilerinin bölgesel politikalarında bir araç olarak kullanma yoluna gidebilir.

SONUÇ

Yabancıya toprak satışının, ekonomik ve politik, 12 sakıncasını yukarıda sıraladım ve kısa kısa açıkladım. Daha başkaları da olabilir.

AKP iktidarı on yıldır ülke topraklarını satarak kendine bir payanda sağlıyor ama, bu yaptığı; ekonomiye, devletimize uzun dönemde çok büyük zararlar verecek sonuçlar da içermektedir. Yerine başka finansman kaynakları bularak, en kısa zamanda bu onur kırıcı uygulamadan vazgeçmelidir. Basın, üniversiteler ve muhalefet partileri soruna sürekli ilgi göstermeli, bilimsel araştırmaya dayalı katkılarda bulunmalıdır.

Elazığ'daki Alabalık Üreticilerinin Hedefi 10 Milyon Euro

Elazığ'ın Keban ilçesindeki alabalık üreticileri, 2013 yılında hedeflerini 10 milyon euroluk ihracat olarak belirledi.

Elazığ il ve ilçeleri İç Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Birliği Başkanı Tuncay Kaya, yaptığı açıklamada, Keban ilçesinde 1995 yılında sınırlı sayıda tesiste yılda 30 ton kapasiteyle başlanan alabalık üretiminin, birliğe bağlı 103 işletmede yılda yaklaşık 32 bin tona ulaştığını söyledi.

Balık üretim kapasitesinin yanı sıra profesyonel firma sayısının da artmasına yönelik girişimlerinin olduğunu ifade eden Kaya, ihracat için profesyonel firmalara ihtiyaç duyulduğunu belirtti.

Ihracatı bölgedeki balıkçıların daralan iç piyasaya karşı nefes alabilecekleri platform ve fiyat kırmadan ürünlerini iyi fiyattan satabilecekleri pazar olarak gördüklerini aktaran Kaya, artan ihracatın istihdama da katkı sağlayacağını bildirdi.

İlçede yaklaşık 5 yıl önce il dışındaki firmalar üzerinden alabalık ihraç edildiğini, direkt ihracatın ise geçen yıl başladığını aktaran Kaya, "2012 yılında 3,5 milyon euro ihracatımız oldu. Hedefimiz, 2013 yılında nasip olursa minimum 10 milyon euroluk alabalık ihraç et-

mek" dedi.

Kaya, özellikle Avrupa ülkelerine gerçekleştirilen ihracatta müşterilerinin füme, dondurulmuş fileto, temizlenmiş donmuş balık tercih ettiklerini vurguladı.

ALTYAPI SORUNLARI

Türkiye'de 2012 yılında 500 milyon dolar balık ürünleri ihraç edildiğini, bu rakamın 2023 yılında 1 milyar dolar olarak öngörüldüğünü dile getiren

Kaya, Keban ilçesindeki üreticiler olarak ihracattaki paylarını artırmak istediklerini ancak altyapı sorunlarının kendilerini zorladığını söyledi.

Özellikle yol sıkıntılarının olduğunu anlatan Kaya, sorunlarının bir kısmının giderildiğini, bir kısmının da giderilmeye çalışıldığını bildirdi.

Kaya, alabalık üretim tesislerinde jeneratör kullanıldığını, sorunların giderilmesi için yetkililerden destek beklediklerini sözlerine ekledi.

'Gümrük Birliği'nin Türkiye'ye Faturasası: 210 Milyar Dolar!

Türkiye'nin 1996'dan itibaren Avrupa Birliği'ne tam üye olmadan dahil olduğu 'Gümrük Birliği'nin en kaba hesaplara 17 yıllık faturası 210 milyar doları aşıyor. 1996-2012 arasında AB ülkeleriyle ticarete AB lehine verilen toplam açık 210.2 milyar dolar oldu. Türkiye'ye en çok zarar veren bir başka etkisi de AB'nin üçüncü ülkelerle yaptığı ticaret anlaşmalarına Türkiye'nin 'söz sahibi olmadan uymak' zorunda kalması.

1 996'dan itibaren AB'ye tam üye olmadan 'Gümrük Birliği' anlaşmasını imzalayarak AB ülkeleriyle gümrüksüz ticaret yapmaya başlayan Türkiye'nin 1996-2012 arasında AB lehine verdiği ticaret açığı toplamı

210.2 milyar doları aştı. Türkiye 17 yıllık Gümrük Birliği sürecinde AB ülkelere 608.1 milyar dolarlık ihracat yapabilirken, AB ülkelerinden 818.4 milyar dolarlık ithalat yaptı. Uzmanlar ve iş dünyası Türkiye'nin AB ile

Gümrük Birliği'nin Türk sanayisi, turizmi ve dış ticareti için birçok faydası olduğunu ancak bunlara rağmen Avrupa ile dış ticaret açığının bir türlü kapanmadığını belirterek, AB'nin ticaretin gelişmesi için birçok engeli hâlâ kaldırmadığını belirtiyor.

ÜÇÜNCÜ ÜLKELER SORUNU

Gümrük Birliği anlaşmasının Türkiye'ye en çok zarar veren bir başka etkisi de AB'nin üçüncü ülkelerle yaptığı ticaret anlaşmalarına Türkiye'nin 'söz sahibi olmadan uymak' zorunda kalması. Bu ülkeler AB sayesinde Türkiye'yi gümrüksüz ihracat yapabilir hale gelirken, Türkiye'ye gümrük vergileri uygulamaya devam edebiliyorlar.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın Gümrük Birliği üzerine yaptığı

TİM BAŞKANI
MEHMET BÜYÜKEKŞİ

açıklamaların ihracatçıların hislerine tercüman olduğunu belirterek, “Biz, ihracatçılar olarak bu konuyu yıllardır dile getiriyoruz. Bu yüzden Sayın Bakanımızın açıklamalarını destekliyoruz” dedi.

GÜMRÜK BİRLİĞİ, TÜRKİYE’Yİ İTHALAT CENNETİNE DÖNÜŞTÜRDÜ

Gümrük Birliği anlaşmasının, AB’nin üçüncü ülkelerle imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşmaları nedeniyle Türkiye’nin aleyhine işlediğini belirten Büyükekşi, şunları söyledi: “Biz ihracatçılar olarak, Sayın Ekonomi Bakanımız Zafer Çağlayan’ın Gümrük Birliği konusunda dile getirdiği sıkıntıları yıllardır yoğun bir şekilde yaşıyoruz. Haksız rekabete neden olan ve Türkiye’nin ithalatını körükleyen bu durum nedeniyle, yerli sanayimiz güç durumda kalırken, Türkiye adeta bir ithalat cennetine dönüşüyor. Cari açığımız artarken, dış ticaret açığımız yüksek seviyelere ulaşıyor. Haksız rekabete neden olan bu durum, ülkemizin ekonomik kırılmasını artırıyor. Buradaki en büyük problem, Türkiye’nin Gümrük Birliği’ne AB üyesi olmadan giren tek ülke olmasından kaynaklanıyor. Bu yüzden Türkiye, AB’nin, üye olmayan ülkelerle imzaladığı

tüm STA’ları, herhangi bir müzakere sürecine girmeden kabul etmek durumunda kalıyor. 1 Ocak 1996’dan yürürlüğe giren Gümrük Birliği’ne başlarken yapılan yanlış şimdi düzeltmemiz gerekiyor.”

Güney Afrika, Cezayir ve Güney Kore gibi ülkeler ile yapılan dış ticarete durumun iyice Türkiye’nin aleyhine döndüğünü anlatan

Büyükekşi, “AB tek taraflı taviz tanıdığı Afrika, Karayip ve Pasifik ülkeleri gibi ülkelerle STA imzalayarak durumu dengelerken, Türkiye ise bu ülkelerle eş zamanlı olarak anlaşma imzalayamıyor. Daha doğrusu bu ülkeler Türkiye ile ticaretlerinde büyük bir avantaj sağladıkları için,

Türkiye ile STA imzalamaya yanaşmıyorlar. Yani Türkiye, AB’nin sahip olduğu avantajlardan yararlanamadığı gibi, AB’nin Gümrük Tarife Sistemi rejimine uyum nedeniyle, bu ülkelere tek taraflı taviz vermek zorunda kalıyor” diye konuştu.

AB YÜZÜNDEN ÇİN’E GÜMRÜK KOYAMIYORUZ

TİM’in yaptığı bir araştırmayı örnek gösteren Mehmet Büyükekşi, bir diğer sıkıntının da AB ile Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulaması olduğunu belirterek şunları söyledi: “OGT uygulaması yüzünden büyük dış ticaret açığı veriyoruz. Örneğin Çin’den ithalatımız hızla artıyor. Çin bizim ihracatımıza yüzde 30-40 vergi uygularken biz Çin’den ithalatımızda AB’nin belirlediği yüzde 3-4 vergiyi uygulamak zorunda kalıyoruz. Yaşadığımız bir başka sorun da vize konusu. Türkiye’nin ihraç ettiği mallar ve hizmetler AB’de rahat bir şekilde dolaşırken, bu malı ihraç eden girişimcimiz, bu malı üreten mühendisimiz, servisini verecek olan teknisyenimiz vize yüzünden AB’ye girmekte büyük sıkıntı çekiyor. Ülkemiz mallarına uygulanan kotalar da diğer önemli bir problem. Bu sorunun çözülmesi için gerekli tüm opsiyonların masaya yatırılmasını ve Türkiye’nin yıllardır uğradığı haksızlıkların giderilmesini sağlayacak önlemlerin alınmasını talep ediyoruz.”

Ekonomik Akıl “Finansal Kurnazlık”tan Öcünü Fena Alıyor!

Nazım GÜVENÇ

Kıbrıs Rum Kesimi ekonomisinin perişan hali ortada. Yunanistan perişanlıkta ondan bir parmak geride. Avrupa Birliği (AB) üyesi diğer ülkelerin ekonomileri de çoğunlukla “berbat” durumda. Aralarında sadece berbatlıkta derece farkı var. Görece en iyi durumda gibi gözükken birkaç ülkenin hali de “kötünün iyisi” olarak anılıyor!.. Elbette Amerika Birleşik Devletleri’ nin (ABD) ekonomisi de Yunanistan kadar değilse de İngiltere kadar, hattâ biraz daha fazla kötü. Japonya’nın ekonomik durumu keza hiç iç açıcı değil. Zaten resmen 2008 Eylül’ünden beri “kıdemli kapitalist ülkeleri” ve Yunanistan türünden onların yörüngesindeki AB üyesi diğer ülkeleri sarsan, sallayan “Büyük Kriz”in 20. Yy’daki ünlü “29 Krizi”yle eşdeğer tutulması da depremin aynen 1929’daki kadar ağır olmasından ötürü.

Krizin fotoğrafları, bir başka

deyişle “deprem”in yol açtığı dramatik toplumsal ve siyasal sonuçları ekonomik verileri bugüne dek çok sergilendi. O nedenle biz bu yazımızda Kriz’in fotoğrafından ziyade röntgenini çekmeyi deneyeceğiz. Aslında eMaR’ını sunmak daha da iyi olurdu ama dört, beş sayfaya sığmaz! “Röntgeni” bile o yüzden sınırlı tutacağız.

Röntgen filminde görülenlerin iyi / doğru algılanıp doğru yorumlanması, rapor edilmesi için ilkin gerekli ön bilgileri öz olarak belirterek konuya girmek gereğini duyuyoruz. Zira “fotoğraf”ta çıplak gözle “sonuçları” rahatça görmek mümkün. Bakmasını bilmek / görmeyi istemek / görmezden gelmemek yeter. Oysa “röntgen” filminde “sonuçları” değil “nedenleri” görmek / göstermek, algılamak, yorumlamak söz konusu; dolayısıyla “çıplak göz”den daha fazlası gerekiyor. Zaten

“Bilim”i “Betimleme”den ayıran da bu.

İlkin çok kısaca da olsa Ekonomi ile Piyasa arasındaki “görünmez el” mekanizmasının nasıl işlediğine değinelim zira bugün bile, sağda solda okuyup yazanlar bile bu konuda düpedüz lehte veya aleyhte “masal” anlatıyor, çoğu farkında bile olmadan!

EKONOMİK AKLA KARŞI FİNANSAL KURNAZLIK!

“Serbest piyasa”: birey karşısında da, devlet karşısında da kör ve sağırdır. Yerçekimi kadar “diktatör”dür, yerçekimi kadar “vicdansız”dır. Şu farkla ki: Piyasa, Doğa’nın bir türüvi değil, Toplum’un icadıdır. Dolayısıyla toplumun piyasayı yönetip yönlendirmesi, insanlar aynen yerçekimine kendi yararlarına olacak şekilde uyum sağlamalarında yaptıkları gibi akılcılıkla kavranabilir, akılcılıkla

hayata geçirilebilir.

Şundan emin olabilirsiniz: Piyasa'nın vicdanı olmadığı gibi dini de, Allah'ı da yoktur! Fakat Piyasa'nın kendine yetecek kadar yâni piyasada olup bitenleri tartacak ve ekonomik akıl ile ilişkisini değerlendirebilecek kadar bir akli vardır! ("Piyasanın akli" genelde 'ekonomik akıl' denen şey değil; piyasanın bir görünmez el gibi işlediği sırada onu yöneten, yönlendiren ve en önemlisi piyasadaki işlemleri ekonomik akılın parametrelerine göre değerlendiren "akıl"dır. Kıttır, kendi başına yaratıcılığı yoktur; ekonomik akıla bağımlı çalışır. Ama bu kadarı bile az şey değildir!) Dolayısıyla piyasa ile baş edebilecek kadar bir akıl ve beceri göstermezseniz çarpılırsınız! Birey, girişimci, şirket, devlet... fark etmez; sadece vadesi, şiddeti, şekli değişir (temerrüt, iflas, haciz, vs. vs.)!

PIYASANIN TAŞI İLE PIYASANIN KUŞUNU VURANLAR!

Piyasa ile baş etmenin yolu, doğru yolu "ekonomik akla" uygun davranmaktan geçer. Ekonomik akli, keza piyasanın aklini "sollayıp" geçmek onu zorla, zorbalıkla bastırmaya çalışmak veya tanımazdan gelmek ise; bir yolu da

"sağından" yani kurnazlıkla, hileyle dolanıp geçmektir. Piyasayı "sollayıp geçme"yi seçenlerin sonunu gördük: Koca Sovyetler Birliği ve benzeri "devlet sosyalizmi" rejimleri ekonomi tikanıp kaldığı için yıkıldılar. Gorbaçov, makas değiştirmeyi denedi olmadı. Çin'de Deng Siao Ping ise başardı. Bugün Çin'in eriştiği nokta meydanda.

1980'lerde hortlayan neo-liberalizmin 2008'den itibaren iflasında belirleyici olan etkenler de aynen devlet sosyalizmi gibi ve o kadar piyasaya zararlı ve ekonomik akıla ters bir içeriğe sahiptir. Ekonomi ile Piyasa; Ekonomi ve Piyasa ile Devlet arasındaki ilişki, karşıtlık, terslik kadar Piyasa ile Sermaye arasındaki çeşit çeşit oyunlar, Ekonomi ile Finans arasındaki kurnazlıklar, spekülasyonlar da, son çözümlemede, görünüşte tüm Serbest Ekonomi ve Piyasa yandaşlığına rağmen aslında tehlikeli bir karşıtlık yaratmaktadır. Sonuçta 1929 Krizi gibi, keza 2008'den beri Batı'yı kasıp kavuran Büyük Ekonomik Kriz gibi sosyal bedeli ağır bir gerçeklik durumu: dizginsiz, yâni ne şekilde, ne yolla olursa olsun sadece "para kazanma" eksenli olarak izlenen piyasa yolunun da çıkmaza götürdüğünü bir kez daha ortaya koymuştur.

Bunu biraz açalım:

Ekonomi'nin ve Piyasa'nın "taşı" Para'dır. "Taş" burada akıl oyunu Satranç'taki taşlar anlamındadır, onun gibi işlev görür. Aklini daha iyi kullanan, hamlelerini ustaca yapan "kazanır". Yalnız bir de akıl yerine kurnazlık yapmayı tercih edenler vardır, hattâ öyleleri daha da çoktur. Onlar piyasanın taşıyla piyasanın kuşunu vurmaya hedef alırlar. Yâni "taş" yine Para'dır ama bu kez "oyun" satranca hiç mi hiç benzemez, taşla "kuş" avlamaya benzer! Burada "kuş" derken neyi kast ettiğimizi ârif olan anlar; biz oyuncuyu / avcıyı ve oyunu / avı anlatalım:

Ekonomi / Piyasa ağzında bu olay çok yerinde bir ayrımla dile yansır – "reel" [gerçek] ekonomiden söz edilir, bir de onun yanında "finans piyasaları" konu edinilir. Para'nın "Piyasa'nın taşı" olduğu doğrudur / gerçektir de bunun kadar gerçek lakin acı gerçek şudur ki finans âleminde olup bitenler satrançtan ziyade kuş avlamaya; "oyuncular" avcıya benzer! Sapan: finans piyasalarıdır. Oyuncular en basit tefeciden en büyük bankalara, finansal yatırımcılara uzanan geniş yelpazede forma giyerler. Ustelik "fair play" ender bir istisna; "kandırma", "aldatma", karşındakinin "zaafından yararlanma" âdetâ kuraldır! Bu durumda finanstan ayırırken "reel

ekonomi” denmesi çok yerindedir.

Kendi “doğal” hallerinde Ekonomi ve Piyasa’nın kendilerine özgü belli birer “aklı” vardır. Ne ki kurnazlığa daha yatkın insanlar Finans / Para üzerinden Ekonomiye de, Piyasaya da çalım atmayı, “kuş avlama”yı tercih etmektedirler! Rekabet genelde bu zeminde geçmektedir... Aşağı yukarı 2000 yıldır her düzeyde (haneden saraylara, özel veya kamusal şirketlerden şehir devletlerine, ulus devletlerine, yerel, sektörel, bölgesel piyasalardan küresel ölçeğe ve her borsaya kısacası ekonominin, piyasanın, finansın var olduğu her yerde) bir şekilde “ekonomik ve finansal krizler” çıkmasına, bu durumda şaşıyor musunuz?

İnsanlığın (insanlık / insanlar adına utanç verici olarak) bir türlü akıl erdiremediği / içselleştiremediği olgu şudur:

Gerçek: hayalden, sanaldan; Akıl: kurnazlıktan ve zordan üstündür.

Ne ki hayatın dinamik akışı içinde bunun kuvveden fiile çıkıp kendini gerçekten göstermesi az veya çok zaman alır lakin o oranda da az veya çok hasar verir, deprem yaratır...

Türkiye’nin veya dünyanın her hangi bir yerinde meydana gelmiş bir “ekonomik/malî kriz”e ilişkin bilimsel çözümlemelere bakınca şunu fark edersiniz: hep, bir veya birden fazla şey ters gitmiştir!

NEYE GÖRE TERS?

O tersliği veya terslikleri yaratan / tetikleyen her ne olursa olsun (hesap hatası, uzağı görme, kıt akıl, kıt sermaye, bütçe açığı, aşırı borçlanma, rekabette zaaf, savurganlık, rakiplerin baskısı, paranın zayıflığı, emperyal müdahaleler, vs., vs.) asıl önemli husus şudur ki bu etkenler, son çözümlenmede, temelde hep ekonominin gerçeğine de, aklına da bir şekilde terstir. Geri tepmiştir! Alınan birtakım

palyatif önlemler ise günü kurtarmak yâni sorunun çözümünü (dolayısıyla kaldırılacak yükü) daha da ağırlaştırmaktan başka bir sonuç vermez. Gerçek/doğru çözüm anca eldeki verileri yeniden düzenleyerek, üretici güçler ve üretim ilişkileri, o halde, reel ekonomi ve piyasa düzeyinde yeni bir kurgu (bu kez ekonomik akla uygun bir kurgu) oluşturacak yeni ve yaratıcı bir ekonomik akıl ve si-

yasal bilinç sayesinde olur. Devletin, iktidarın, siyasal önderliğin kısacası ekonominin maddesi karşısında İrade’nin belirleyici rolü o noktada kendini gösterir. Kısacası İnsan (hane / şirket / ulusal ekonomi / rejim) ya batar ya da üste çıkar! Ama bu, ekonomik akla karşı gelerek değil, onun üstünde bir akıl ve bilinçle, krizdeki statükoyu aşip dinamik bir yeni kurgu oluşturmakla olur. Bu da slogan ve ezber öğreti işi değil, bilimsel ve dinamik bir kuramsal bakış eseridir...

Böyle olunca Piyasa da kıt aklının ve olmayan insafının faturasını öder. Finansal kurnazlığa yakından ve güncel haliyle bakalım: Ekonomiye “ay”

gibi düşünürseniz Finans aslında onun genelde “görünmeyen yüzü” gibidir; ya da Ekonomiye “kalp” gibi algıyorsanız (atışlarını duyarsınız) Finans o kalbi besleyen kanın aktığı “damar” gibidir.

İşte 1970’lerden başlayarak ve giderek bir çığ gibi ivme kazanan bir tempoda Finans, küreselleşmeyle birlikte bu sessiz ve görünmez rolünden sıyrılarak öne çıktı. O kadar ki zaten şekillenmesinde öncü ve öndegelen bir kurucu rolü oynadığı küreselleşmenin başta gelen bileşenlerinden biri konumunda bulunuyor.

Elbette boşuna değil, rastlantı değil, hele bir “komplo” (yani bir iki emperyalist odağın planlı tezgâhı) hiç değil! Sadece kapitalizmin veya pazar ekonomisinin kendi gelişimi içinde baş gösteren bir gereksinime bulunmuş bir yanıt, bir “çözüm”, bir “çare”. Daha doğrusu “gibi”!

Adım adım gidelim: Neydi bu gereksinim? Sermayenin, entropi yâni “kâr haddinin azalması yasası” (Marx) uyarınca kâr elde edebileceği yeni pazarlar bulma gereği ile yine aynı yasa uyarınca girişimcilerin çektiği sermaye bulma sıkıntısı. Bir yandan, 1970’lerde yükselen petrol fiyatları sayesinde petrol üreticisi devletlerin kasalarında biriken muazzam petro-dolarlar; diğer yandan iletişim teknolojisinde gerçekleşen çağ açıcı ilerlemeler ile ona eşlik eden ve bankacılık sisteminde “sermayenin serbest dolaşımı”na olanak veren mevzuat düzenlemeleri biraraya gelince 1980’lerin başında hızla serpilip büyüyen bir küresel finans sistemi gerçeği doğdu. Sermaye fazlası olanlar ile sermaye açığı olanlar buluştular.

“GERÇEK” EKONOMİ- “SANAL” FİNANS MI?

Olup biteni sözü daha fazla

uzatmadan şöyle toparlayabiliriz: Aranılan kan, bulunan çözüm o kadar 'cuk oturdu' ki âdetâ oksijen sarhoşluğu yaptı! Hattâ tıpkı "uyuşturucu bağımlılığı" gibi bir süre sonra iki taraflı olarak bol sermayeye (ranta) alışan bir ilişki ağı yarattı. Sonuçta gerek çeşitleri, gerekse yarattıkları sermaye tutarı her geçen yıl âdetâ astronomik olarak büyüyen finans araçları, kısacası âdetâ "yoktan sermaye türeten" ve bir tür "saadet zinciri" kuran finansal "türev piyasaları" oluştu. Bunun bir tarafında: buna gereksinim duyanlar, talep edenler; diğer tarafında: bu talebi karşılayan irili ufaklı on binlerce finansör ile bu piyasalara yatırım yapan yüz binlerce yatırımcı (spekülatörler, tasarruf sandıkları, rantiyeler, vb.) saf tuttu.

ABD'yi, İngiltere'yi, İspanya'yı sarsan ve gitgide konuttan başka sektörlere de yayılma eğilimi gösteren "mortgage" kredilerinde gözlemlenen iflaslar bu sanal sermaye türetmede sonunda karşılaşılan kaçınılmaz "balon patlaması" olayıdır.

Zira başlangıçta tamamen bir gereksinime ustaca karşılık veren ve bunu olağan yollardan gerçekleştiren bir açılım (yukarıda değindik, küresel düzeyde sermayenin serbestçe dolaşabilir hale gelmesi) bir zaman sonra zıvanadan çıktı ve

"asalak bir finans oligarşisi"nin elinde "aşırı dozdan ilaç zehirlenmesi" etkisi yapmaya başladı. Şimdilerde yaşanan krizin finansal boyutu budur. Aynen karşılıksız para basma gibi gerçek (reel) Ekonomi'den kopmuş; hayali, sanal (karşılıksız kredi borcu) bir finansal sermaye ve artı o süreçte ortaya çıkmış ve yine kârlı yatırım alanı arayan muazzam bir reel finansal sermaye söz konusudur. Sanal olanı birbiri ardına çökerken ve bu çöküşte o sanal sermayeyi kullanan da, kullandıran da iflas ederken (Merkez Bankaları ve ABD'de devlet müdahalesi ile bu çöküş sınırlandırılmaya çalışılıyor) rantiyelerin elinde birikmiş muazzam finansal sermaye de "serseri ve asalak sıcak para" kimliğiyle konacak yatırım alanları arayışındadır.

FİNANSI YÖNETMEK

Finans kesiminde muazzam ve büyük küresel deprem yaratacak bir alay sanal sermaye balonu olduğu ve bunların teker teker patlamaya devam edeceği ne kadar gerçekse, diğer yandan son otuz yıl içinde bu süreçte oluşmuş ve reel ekonomi yanında kendi başına yapay da olsa büyük bir özerk ağırlık edinmiş "gerçek" bir finansal sermaye olduğu da bir başka olgudur.

Uzun sözün kısası: Günümüzde ve ekonomisi belli bir ağırlığa, derinliğe sahip tüm ülkelerde tek başına reel ekonomiyi yönetmek, keza maliyeyi de 1980'lerden çok öncesine ait, çoktan aşılmış, eskimiş bir zihniyetle götürmeye kalkışmak olacak şey değildir. Yâni bu demektir ki Türkiye'de ve dünyada hâlâ eski kafadaki "uzmanlar" ile yeni finans gerçeğine sırt çevirerek veya onu görmeden, kavramadan tek başına ekonomiyi anlamak, hele yönetmek, ayakta tutmak imkânsızdır.

Hayatın, eskimiş kitaplarda yazılanlara sığmayan veya ideal değerlere ters düşen lakin beğensek de beğenmesek de "var olan" karmaşık bir gerçekliği vardır. "Sadece ekonomiyi iyi bilen" ama finanstan anlamayan bir akademisyen, hele hele bir Maliye Bakanı (örnek olsun Ecevit'in Maliye Bakanı Zekeriyâ Temizel) aynen sadece işin finans yanını dikkate alan ama reel ekonomiyi hiçe sayan bir Merkez Bankası Başkanı kadar işe yaramaz, dahası zarar verir.

Hele Türkiye gibi ekonominin dengesi finansın pamuk ipliğine bağlı, büyük bir cari açık ve aşırı bir iç ve dış borç ile yüz yüze, "sıcak para" sahiplerinin vurgun alanı durumunda bir ülkede bu, doğru kere doğrudur. Batı dünyası ise daha da beter durumda. Gördük ve görüyoruz.

USİAD

@usiadbildiren'i

twitter'da takip et

twitter.com/usiadbildiren

www.usiad.net

Tapu ve Kadastro E. Genel Müdür Yardımcısı Orhan ÖZKAYA:

2B'den Beklenen Gerçekleşemiyor

2B arazilerinin satışında iktidarın hesapları tutmuyor. Taşınmazlarda 400 metrelik kısımların güncel değer (rayiç) %50'sinin indirim tabi tutulması, yani taşınmazların ödeyeceği rakamların hesaplanmasında uygulamaya konacak. 400 metre kareyi geçen kısımlar ise, rayiç değer %70'i üzerinden hesaplanarak alınacak. Bütün bu hesaplamalar kurulacak bilirkişilerce yapılacak.

2B arazilerinin satışında, taşınmazların 400 metrekareye kadar olan kısmı, rayiç bedelin yüzde 50'si esas alınarak hesaplanacak olması, kırsal alandaki köylünün hiçbir şekilde işine yaramamaktadır. Zira bugüne kadar yapılan müracaatlar, kentlerdeki 2B arazilerinde yoğunluk gösterdiği süre uzatımlarının sürekli artırılmasından ve başvuracaklarla ilgili reklamların devamlı tekrarlanmasından belli oluyor.

TBMM Genel Kurulu'nda, Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun'da değişiklik yapan teklif, kabul edilerek yasalaşmıştı. Böyle masum nedenler içine monte edilen bu yasa aslında yapı kooperatiflerini, sahil yağmasını betonlaştırılan kıyıları, yalıları, burjuvazinin orman talanına kılıf hazırlanması amacıyla yönelik çıkarılmıştır.

Yasaya göre, hak sahiplerine doğrudan satılacak taşınmazların bedeli, taşınmazın 400 metrekareye kadar olan kısmı için rayiç bedeli

lin yüzde 50'si; fazlası için rayiç bedelin yüzde 70'i üzerinden hesaplanacak. Birden fazla taşınmazda hak sahibi olunması halinde, yüzde 50 satış bedeli hesaplaması, hak sahibinin tercih edeceği sadece bir taşınmaz için uygulanacak.

Bir taşınmazdaki hak sahipliğinin devredilmesi halinde yüzde 50 satış bedelinin hesaplanması, taşınmazın sadece 400 metrekaresi için ve hak sahipleri hisseleri oranlanarak uygulanacak.

Daha önce başvuru bedeli yatırmadan yapılan başvurular ile bundan sonra yapılacak başvurular, başvuru bedeli alınmaksızın geçerli kabul edilecek. Önceki kanun da, 2B arazisinin satış bedelinin tamamı rayiç bedelin

yüzde 70'i üzerinden hesaplanıyordu.

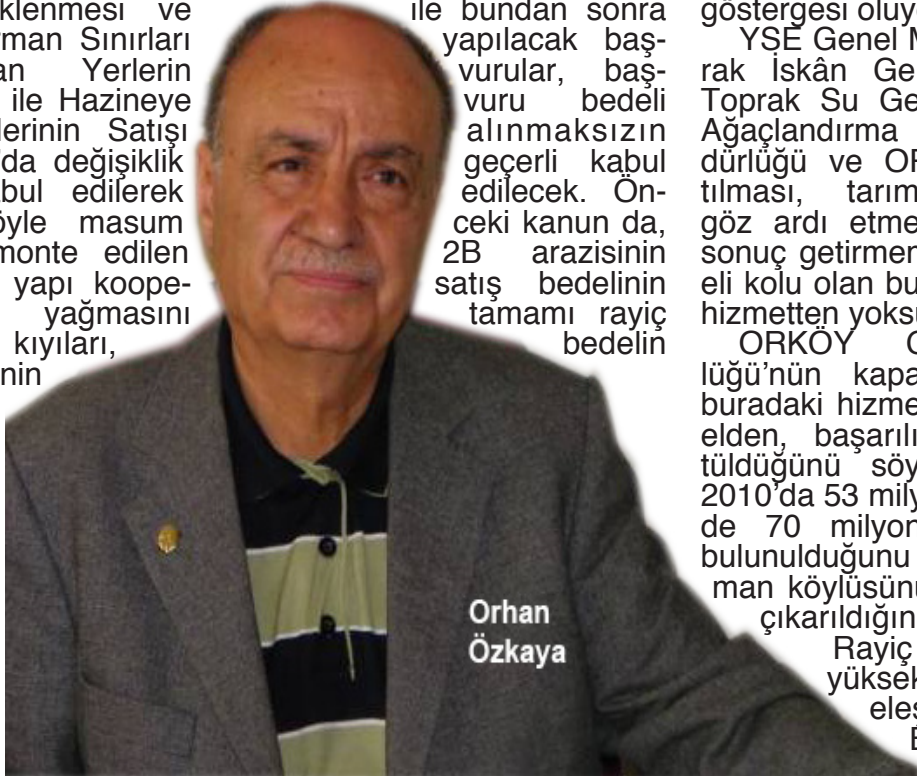
KÖYLÜNÜN EN DEĞERLİ KURULUŞLARI YOK EDİLDİ

Aslında köylünün karşılaştığı ekonomik ve sosyal sorunlarına yardımına koşan; iskân, imar ve toprak tahlilleri ve zirai yardımlar ve kredi yardımlarında yanında yer alması, yine ağaçlandırmayı köylülerle yaparak yeni orman alanlarını köylülerle birlikte gerçekleştirmesi, özelleştirmelerin ormanlara ve kırsal alana kadar indiğinin göstergesi oluyor.

YSE Genel Müdürlüğü, Toprak Iskân Genel Müdürlüğü, Toprak Su Genel Müdürlüğü, Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü ve ORKÖY'ün kapatılması, tarımda çalışanları göz ardı etmekten başka bir sonuç getirmemiş ve köylünün eli kolu olan bu kuruluşları ona hizmetten yoksun bırakmıştır.

ORKÖY Genel Müdürlüğü'nün kapatıldığını ancak buradaki hizmetlerin, şimdi tek elden, başarılı şekilde yürütüldüğünü söyleyen Bozdağ, 2010'da 53 milyon lira, 2011'de de 70 milyon lira desteğin bulunulduğunu bildirmesi, orman köylüsünün artık gözden çıkarıldığının kanıtıdır.

Rayiç bedellerin yüksekliğine ilişkin eleştiriler üzerine Bozdağ, "Rayiç bedel tespiti,

Orhan
Özkaya

Devlet İhale Kanunu uyarınca belediye, ticaret ve sanayi odaları, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden oluşturulmak suretiyle taşınmazın imar durumu, belediye hizmetlerinden yararlanma durumu gibi özellikleri dikkate alınarak, illerde defterdarlık ve ilçelerde mal müdürlüklerince ve ilgili kanun uyarınca Maliye uzmanlarınca yapılıyor.

Rayiç bedelin tespiti ve buna ilişkin gerekli kontroller objektif kriterler uygulanarak yapılıyor. Türkiye'nin her yerinde rayiç bedelin olması mümkün değildir..." demek suretiyle, ormanların bir meta gibi pazarlandığının kanıtını ortaya koymuş oluyor.

KÖYLÜ HACİZ İPOTEK ALTINDA İNİYOR

Bu işten kazançlı çıkanlar ormanları yağmalayan rant merkezleri, arazi mafyası ve tarikat ağaları olmaktadır. Veresiye defterine yazdırdığı köy kahvesindeki çay borcunu ödeyemeyecek duruma düşürülen köylü ve çiftçi, zaten tarım ve hayvancılıktan dışlanmış durumda.

Girdi fiyatları ve kredi borçları asırlardır ekip biçtiği topraklarından koparmış ve bankaların haciz, ipoteği altında kırsal alanın yangın yerine döndü günü üzülerek, kahrederek seyrediyor. İktidarın bütçe açıklarını kapatmak ve tıkanan sıcak para musluklarını açık tutabilmek için, ülke ormanlarını satılığa çıkarması demek olan 2-B, istenen hedeflerin tutturulamaması karşısında sürekli esnetiliyor. Ama yoksullaştırılmış ülke insanında para yok pul...

KÖYLÜYE ECRİMİSİL TUZAGI

Fethiye'nin Dodurga köylüleri, ecrimisil (kira) borcu darbeyle karşı karşıya kaldılar.

Arkeolojik sit alanı içerisinde olduğu gerekçe edilerek, atalarından beri kullandıkları, tarım yaptıkları arazileri için 100 liradan 10 bin liraya kadar ceza verildi. Sit alanının tarihi konumuna ve çevre özelliğine hiçbir zarar vermeden üretim

yapan köylüler verilen cezalara çok büyük şaşkınlık duyarak isyan ettiler.

Fethiye'nin Dodurga köylüleri, Maliye'nin kendilerine gönderdiği ecrimisil borcuna karşı şok yaşamaktalar. Arkeolojik sit alanı içerisinde kaldığı iddia edilen köyde, atalarından kalma arazilerinde on yıllardır ikamet ettiklerini ve tarım yaptıklarını belirten köylüler, yıllar sonra arazileri içerisindeki birkaç zeytin ağacından, mezarlıktan ve hiç kullanılmayan eski yıkık evlerden dolayı ceza kesildiğini belirterek, bu cezaları ödeyecek durumlarının olmadığını, zaten borç içinde bankaların kısılcığında yaşadıklarını açıklamalarına eklediler.

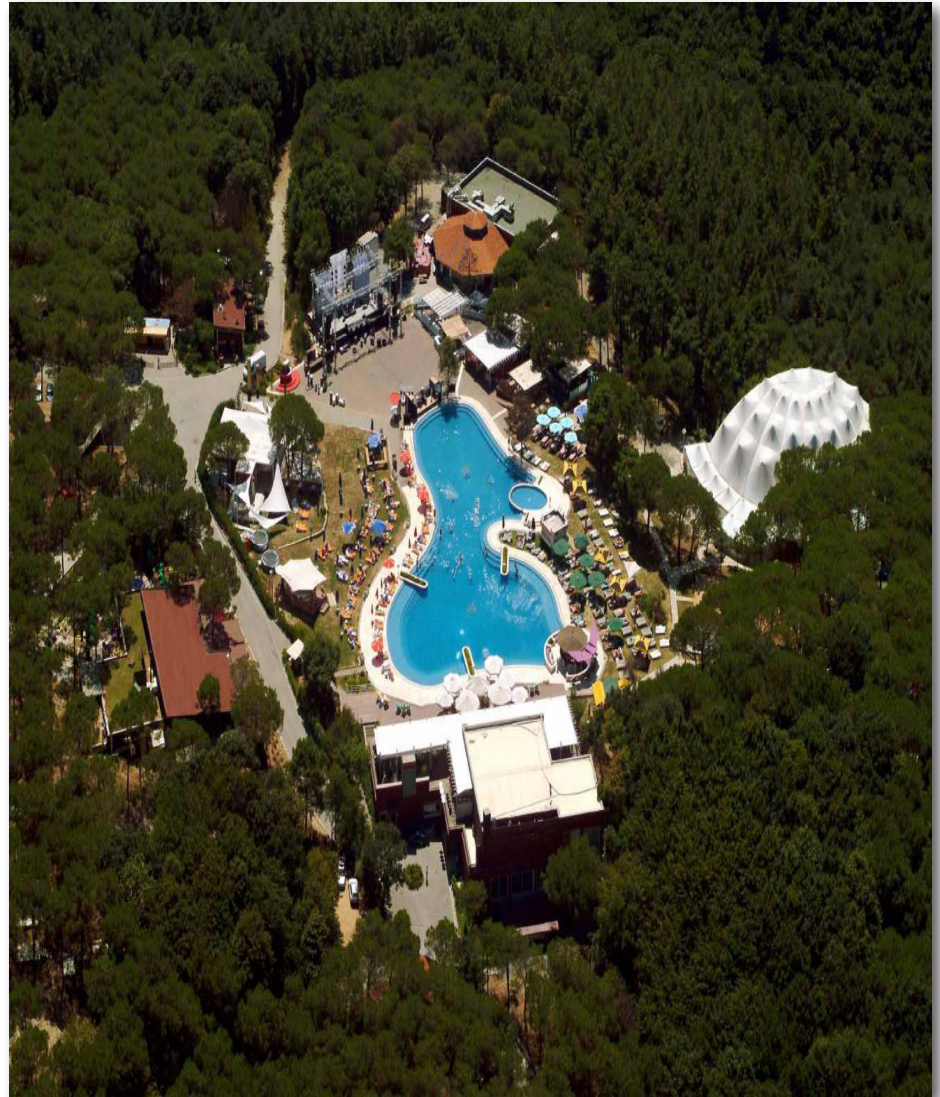
Köy meydanında toplanarak ellerin de borç ihbarnameleriyle, bu duruma isyan ederek protesto ettiler. Protestoya, ellerinde bastonlarıyla, köyün yaşlıları da katıldı. Ecrimisil borcu kapsamında 100 köylüye, 100

liradan 10 bin liraya kadar ceza kesildiği anlaşıldı. Köylülerin böyle bir borcu ödeyecek gelirlerinin olmadığı, zaten 65 yaş maaşıyla geçindikleri belirlendi.

2B'DE DE ECRİMİSİL TEHLİKESİ PUSUDA BEKLİYOR

Böyle bir durumun ileriki günlerde 2B uygulaması yapılacak bütün köylerde yaşanacağı ortada. Zira Hazine tarafından bu köylerde henüz ecrimisil uygulamasına başlanmış değil. Tartışma 2B'nin hesaplanmasındaki rayiç değerlerin indirilip indirilmemesi üzerinde sürüyor. Oysa yıllardır kullanılan 2B arazileri için Hazine'ye ecrimisil bedeli hesabı da çıkarılacaktır.

Bu ödemeler de ayrıca tahsil edilecek. Bunlar üzerinden köylü haciz altında bırakılacaktır. Böyle bir durum henüz dikkatlerden kaçmış gibi görünüyor. Bunlar hesaplanmış

ve hazır şekilde beklemekte ve hatta tebliğe çıkarılmış durumda olabilir. Köylüler böyle bir durumdan habersiz yakalanabilir.

2B'DE KÖYLÜLER İSTİSMAR EDİLMELERİNE SON VERDİ

Antalya'nın Aksu ilçesi 2B mağduru köylüler, 10 yıldır AKP'ye oy verdiklerini, ancak kendilerinin her defasında kandırılarak verilen sözlerin tutulmadığını belirterek, topluca partiden istifa ettiler. Kendilerinin oy için istismar edilmelerine artık "dur!" dediklerini belirttiler. Parti üyeliklerine son vererek, yapılan haksızlıklara karşı artık hiç bir şekilde geri adım atmayacaklarını açıkladılar.

Bu istifaların arkasının geleceğini, bundan böyle İmralı sürecine, AKP'de kalarak alet olmayacaklarını ve açılımla ülkenin geldiği noktaya isyan ettiklerini belirtiyorlar. İktidarın ülke sorunlarının önüne İmralı'yı dayatmasıyla kararttığını ve gündem değiştirdiğini çok iyi bildiklerini söyleyerek mücadelelerine halkla birlikte devam edeceklerini belirttiler. Köylünün ifadesi; "Bize dinimize, kitabımıza bağlıyız!" dediler, şeklindeki açıklamalarından çok net anlaşılmaktadır.

Artık oy rantı için kullanılmayacaklarını toplu istifalarla gösteriyorlar. Kendilerini basının önünden kaçırarak,

kapalı kapılar arkasına alıp, tekrar kandırmanın yollarını, rayiç değerini yarıya ineceğini belirtiyorlar, bu tür oyunlara gelmeyeceklerini belirtiyorlar. Ülkenin bölünmesine asla izin vermeyeceklerini ve alet edilemeyeceklerini vurguluyorlar. Kendilerine uygulanan kelepçe ve göz altılara isyan ediyorlar. Bugüne kadar hiç bir iktidar döneminde, kendilerine bu korkunçlukta davranılmadığını da belirtiyorlar.

KÖYLÜ HER ŞEYİN FARKINDA

2B sorunu bu güne kadar iktidarlar tarafından oy uğruna alabildiğine kullanılarak, oy kaynağı yapılmıştır. Halk, zaten atalarından beri kullandığı arazilerine tapu almak için her türlü istismara açık hale getirildiğinin bilincinde olmuştur. Ancak başka seçeneğinin olmaması onu bu konuda çaresiz bırakmış, oy santajlarına boyun eğmiştir. Bu konunun kooperatifler, arazi mafyasına, arazi rantçıları na yaradığını görmeleri olanaksızdır.

NİHAYET KAYNAK SUYUNU DA SAAT TAKILIYOR!

Kocaeli'nin Sultaniye, Serinlik ve Pazarcık köylüleri Büyük Şehir Yasası'yla mahalleye dönüştürülmelerine isyan ederek, sonunda tuzağın açığa

çıktığını belirttiler. Kendilerinin bin bir emekle getirdikleri kaynak sularının şimdi su saati takılarak parayla satılacağını öğrenince direnişe geçtiler. Aslında iktidar bu direnişlere aldırılmamakta, alışmış durumda. Her eve saat takma işleminin sürdüğünü söyleyen köylüler, "Köylünün suyuna dokunma, Yaşam amacımız akan sularımız" şeklindeki pankartlar taşıyarak isyanlarını dile getirdiler. "Bin bir emekle dağdan köye getirdiğimiz doğal kaynak suyumuzu, gasp ederek bizi yoksulluğun pençesinden çıkarmamaya kararlılar" diyerek, direnişlerinin yeni başladığını, bunun bütün ülkenin sorunu olduğunu açıkladılar.

AKP'nin, ülkenin kırsal kesiminden din istismarı dışında sorunları da kullanarak oy devşirdiği, 2B uygulamasında somut olarak açığa çıkmıştır. Köylüyü, üreticiyi, çiftçiyi aptal yerine koyarak on yıldır kandırdıkları kanıtlanmış oldu. Halk artık bunları sırtında taşıma yacağını her fırsatta haykırıyor. Bu isyan, tam bir yol ayrımının başladığının belirtisidir. Hiç bir şey AKP için eskisi gibi olmayacaktır. Başaşağı kaymaya başlamıştır. Ülke Cumhuriyetçilerinin, Atatürkçülerinin köylünün devrimci köklerine güvenerek bu mücadeleyi sürdürmeleri devam edecektir.

USİAD

WEB SİTEMİZ YENİLENDİ

Derneğimizin bütün yayınlarına

www.usiad.net

sitemizden ulaşabilirsiniz.

Metalurji Mühendisi Mahmut KİPER:

Küresel Öngörüler ve Ulusal Strateji Planları

Yaşamı giderek artan şekilde değiştirip yeniden düzenleyen en önemli araç durumundaki araştırma, teknoloji üretme, geliştirme ile bunların sonuçlarının ekonomiye kazandırılması olarak adlandırabileceğimiz yenilikçilik (inovasyon) kapsamındaki gelişmeler aynı zamanda özellikle son çeyrekte yaşanan bilgi üretiminde yaşanan hızlı değişimi besleyen en önemli unsur konumundadır.

BİLGİ (YA DA İNOVASYON) EKONOMİSİ

Bu dergide yer alan pek çok yazıda da sürekli altını çizdiğimiz gibi dünyada özellikle son çeyrekte yaşanan bilgi üretimindeki hızlı değişim, rekabet unsurlarındaki radikal başkalaşma, işbirliği ağyapılarında gözlenen evrim ile bu unsurların tetiklediği karmaşık ve kompleks yapıların sonucu olarak ulusal ya da birçok ülkenin yer aldığı bölgesel yeni teknoloji üretme ve geliştirme sistemi; temel araştırmalardan başlayarak yayılım, ticarileştirme, etki değerlendirme, toplumsal denetim ve refaha kadar

uzanan farklı bir 'bilgi değer zinciri' yaratmıştır. Bu değişim ekonomilerin de biçimlendirici ana unsuru olmuştur. Gelişmeler artık doğrudan bilginin üretimi, yayılımı ve kullanımına bağlıdır. Bilgi ise ağırlıklı araştırma, teknoloji geliştirme ve inovasyon süreçlerinden doğmaktadır.

Bu değişime bağlı olarak küresel iş ve pazar ortamlarında; teknolojilerin daha karmaşıklaşması, teknoloji ve ürün yaşam döngüsünün kısalması, yeni ve güçlü rakipler çıkması, pazarın daha talepkar müşterilerden oluşması küresel rekabeti hiç olmadığı kadar kızıştırmıştır ve öyle görünüyor ki rekabet daha da kor hale gelecektir.

Yaşamı giderek artan şekilde değiştirip yeniden düzenleyen en önemli araç durumundaki araştırma, teknoloji üretme, geliştirme ile bunların sonuçlarının ekonomiye kazandırılması olarak adlandırabileceğimiz yenilikçilik (inovasyon) kapsamındaki gelişmeler aynı zamanda özellikle son çeyrekte yaşanan bilgi üretiminde yaşanan hızlı değişimi besleyen en önemli unsur konumundadır.

Tüm bu gelişmelere bağlı olarak bilginin üretim ve ekonomik faaliyetlerdeki başat konu-

mu yeni boyutlar kazanmakta ve yeni ürün ve yeni iş modellerini hızla yaşamın her alanına taşımaktadır.

Bilindiği gibi "bilgiye dayalı teknoloji" yani teknolojinin gücünü ve değerini bilgiden alması yaklaşımı ekonomipolitiğin ana eksenlerinden birini oluşturmaktadır. Özellikle geleceği biçimlendireceği konusunda artık kimsenin kuşkusunun olmadığı biyoteknoloji, nanoteknoloji gibi yeni alanlarda maliyeti ve fiyatı hammadde, işçilik, enerji değil bilgi belirlemektedir ve ürünün kalitesi bilginin kalitesine bağlı hale gelmiştir. Bu konular aynı zamanda dünya için en önemli fırsatlar yanında tehditleri ve riskleri de bünyelerinde barındırmaktadır.

BİLGİ DEĞER ZİNCİRİ

Gelişmelere bakıldığında, temel bilimlerin teknoloji ve doğrudan üretime yönelik doğrudan etkisi giderek daha belirginleşmekte, bilginin korunmasını amaçlayan patent gibi fikri haklarda olağanüstü bir artış ve niteliklerinde de farklılıklar görülmektedir.

Tüm bunları tek tek olgular olarak değil, bilgi ekonomisinin tümleşik sisteminin önemli yapıtaşları olarak

değerlendirmek doğru olacaktır.

OECD ülkelerinde ortalama olarak bilgiye dayalı ürün ve hizmetlerin GSYH içindeki payı yükselerek % 50'leri aşmış ve bu oran her yıl giderek daha da artmaktadır. Her ülke üretim ve ihracatta yüksek teknoloji ürünlerin payını artırmanın politika ve stratejilerini kurgulamak peşindedir.

Tüm süreçlerin küreselliği artarken, enformasyon ve iletişim teknolojileri ile malzeme alanlarındaki baş döndürücü gelişmeler ön açan, mümkün kılan karakterleri itibarıyla hemen tüm teknoloji ve alanlarda olağanüstü gelişmeleri olanaklı kılmaktadır. Yaşam bilimlerinde, biyoteknolojilerde ve diğer pek çok kritik alandaki gelişmeler daha önce birbirlerinden oldukça uzak olan bilim, teknoloji ve ekonominin bir arada anılmasını mümkün kılmaktadır.

Sayılan bu gelişmelerde kritik faktörlerin başında eğitim, araştırma ve bilgi ekonomisi gereklerine uygun insan gücüne sahip olmak gelmektedir.

KÜRESEL ÖNGÖRÜLER

Özellikle gelişmiş ülkelerde yapılan yakın gelecekteki öngörü çalışmalarına göre şu noktalar öne çıkmaktadır:

Dünyadaki değişim giderek hızlanacaktır. Bunda anahtar rolü teknolojiler üstlenmek-

tedir. Ürün ömür döngüsü kısalacak, ekonomik büyümede inovasyon giderek daha önemli rol oynayacaktır. Buna bağlı olarak, doğa bilimlerine ve teknoloji eğitimine ilgi artacaktır. Enformasyon ve iletişim teknolojileri bilime yükledikleri yeni iddialar ve coğrafik mesafeleri ortadan kaldırmaları nedeniyle de çok önemlidirler. Bu nedenle gelişmekte olan ülkelerde de çok çarpıcı etkileri olacaktır. Biyo-teknolojiler de giderek kapsamalarını geliştireceklerdir. Küreselleşme daha etkili olacak, ülkelerin rekabet gücü entellektüel sermayelerine dayanacaktır. Küreselleşen dünyada pazara sunulan nitelikli ürünler yerel üreticileri de gelişime zorlayacaktır. Gelişmiş ülkelerde büyüme düşecektir. Pek çok ülkede istihdam sorunları yaşanacaktır. Özellikle Asya ülkeleri hızla büyüyecek, Çin dünya pazarlarında önemli rekabet gücü kazanacaktır. Kadın işgücünün oranı artacaktır. Dünya nüfusu gelecek 50 yılda ikiye katlanacaktır. Gelişmiş ülkelerdeki yaşlı nüfus artacaktır. Nüfus artışı çevre dengeleri açısından bir tehdit oluşturacak ve dünya ekosistemini etkileyecektir. Böylece yiyecek, su ve enerji konularında sorunlar yaşanacaktır. Öte yandan mega şehirler gelişecektir. Tüm bu sorunlara çözüm arayışlarında da teknoloji

Dünyadaki değişim giderek hızlanacaktır. Bunda anahtar rolü teknolojiler üstlenmektedir. Ürün ömür döngüsü kısalacak, ekonomik büyümede inovasyon giderek daha önemli rol oynayacaktır. Buna bağlı olarak, doğa bilimlerine ve teknoloji eğitimine ilgi artacaktır.

politikaları öne çıkmaktadır. Çeşitli ülkeler veya bölgeler bugün ve gelecekte var olabilmenin önemli bir değişkeni olarak gördükleri teknolojik gelişmeyi ve onun toplumsal, ekonomik, çevresel yani doğaya etkilerini bilmekten geçtiğini düşünerek, öte yandan kaynak kısıtları nedeniyle bazı yöntemlerle kendilerini refahta daha üst seviyeye taşıyacak bu teknolojileri veya teknoloji sistemlerini seçmek gereği duymaktadırlar.

Bu tespitlere ilave olarak belirsizliğin giderek artacağını söylemek de falcılık olmayacaktır.

Ülkeler bu beklenen değişiklikler ve belirsizlikler karşısında uzun dönemli ve sürdürülebilir bilim ve teknoloji politikaları yapmaya çalışmakta ve bu politikalar için temel aldıkları gelecek için öngörü çalışmaları için de geliştirdikleri senaryo analizleri gibi yöntemlerden yararlanmaktadır.

ULUSAL STRATEJİ BELGELERİ

Bahsedilen karmaşık ve belirsizliğin giderek arttığı bu süreçlerde etkili bir yaklaşım için küresel gelişmeleri karşılayan ama ulusal motiflerle bezenmiş, geleceği dikkate alabilen ve özgün yani ülkeye özel sistemleri oluşturabilmek büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla her ülke değişik seviyelerde strateji belgeleri oluşturmakta ve bunları uygulamaya çalışmaktadır.

Bu tür belgelerin içerikleri ve uygulama süreçlerinde başarı için pek çok kritik faktör sayılabilir. Örneğin, böylesi belgeler için en önemli unsurların başında "motivasyon" yani bunu uygulayacağını düşündüğünüz kurumlarda bu belgeye dair bilinirlik, kendini buna ait hissetme, bu dokümanla entegre olabilmek için yaratılan istek gelmektedir. Yine bir çok ülkede temel hedeflerin kısa ve özlü sloganlarla anlatılmaya çalışıldığı

görülmektedir. Böylece toplumda veya ilgili kesimlerde daha kolay anlaşılması ve benimsenmesi mümkün olmaktadır. Örneğin Kore'nin "577" stratejisi çok yaygın olarak bilinmekte ve her seviyedeki kurum bunun gereklerini hayata geçirmek için üzerlerine düşeni yapmak için yoğun bir gayret göstermektedir. Buradaki "5"; Ar-Ge'nin Gayrisafi Yurtiçi Hasıla içindeki payının %5'e çıkarılmasını, "7"; ulusal olarak odaklanılmak istenen yedi temel teknoloji alanını, diğer "7" ise; ülkenin küresel ölçekte öne çıkmak istediği yedi bilim ve teknoloji meselesini temsil etmektedir.

Çin'in yayınlandığı yıl ve ayı temsil eden ana strateji dokümanları bu kapsamda verilebilecek bir diğer örnektir. Örneğin "983" Planı deyince hemen 1998'in Mart ayında yayınlanan plan akla gelir.

Hatırlatmak gerekirse bu konuda en iyi örneklerden birini de Türkiye Cumhuriyeti ilk kuruluş yıllarında vermiştir. O yıllarda tüm toplumun ağızında dolaşan "Bir karış daha demiryolu"; temel ulaşım stratejisini, "Üç Karalar, Üç Beyazlar" üretim planlarında ülkede yoksunluğu çekilen üç beyaz yani pamuklu, un ve şeker ile üç siyah yani kömür, demir ve çimento üretimlerine verilecek öncelikleri anlatmaktadır.

Her ölçekte ama özel-

likle ulusal strateji süreçlerinde özellikle hatırlanması gereken kritik konu şudur; bir planın, belgenin ya da stratejinin mükemmelliğinden çok uygulama kalitesi önemlidir. Türkiye'nin son 35-40 yıllık planlama geçmişinde bu konuda çok da başarılı olduğunu söylemek zordur. Bir çok önemli strateji belgemizin hiç uygulanmadan rafa kaldırıldığı bilinmektedir. Ama bu konuda da dünyaca bilinen en başarılı uygulamalardan birini yine genç Cumhuriyet hayata geçirmiştir. Bu gün artık hafızalardan silinmiş, hatta yeni nesillerce hiç bilinmese de 1932'de başlayan ve öngörülenden de hızlı tamamlanan 1. Sanayi Planı, dünya planlama tarihinde çok özel bir yere sahiptir. Ve biz hatırlamasak da bugün planlama yaklaşımlarını örnek almaya çalıştığımız Kore, Çin gibi ülkelere örnek olmuş ve bu ülkelerin planlamacılarınınca gayet iyi bilinmektedir.

Bu planı özel kılan diğer bir unsur da gerçekleştirildiği dönemin dünyanın karşılaştığı en ağır travmalardan olan ve sonunda II.Dünya Savaşı'na sürüklendiği "Büyük Buhran" döneminde başarılmış olmasıdır.

Planlama tarihimiz ve birikimimiz en değerli hazinelerimizden biri. Tabii farkına varabilirsek!

Bin Tır Dolusu Meyve Depolarda Kaldı!

Bursa'nın Gürsu ilçesinde, Suriye'deki olayların ardından İran ve Suriye üzerinden Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracatın durma noktasına gelmesi, 12 bin tonu deveci armudu toplam 20 bin ton meyvenin, soğuk hava depolarına kalmasına neden oldu.

Gürsu Ziraat Odası Yönetim Kurulu Başkanı Kamil Dönmez yaptığı açıklamada, Türkiye'nin yıllık armut üretiminin 350 bin ton civarında olduğunu, bunun yaklaşık 100 bin tonunun, Uludağ ve Katırlı dağları arasında yer alan Gürsu bölgesinde üretildiğini belirtti.

Dönmez, armut üretiminin özellikle ihracata yönelik "Santa Maria" ve "Deveci" armudunda yoğunlaştığını, ancak bu yıl ihracatta ciddi sıkıntılar yaşadıklarını vurgulayarak, şöyle konuştu:

"Özellikle Orta Doğu'ya ihracatımız çok fazlaydı, İran ve Suriye üzerinden gidiyordu. Suriye kriziyle beraber bizim ihracatımız çok azaldı ve 'yok' denecek kadar, hatta 'yok' diyebiliriz buna. Bundan dolayı da şu anda Gürsu bölgesindeki depolarda 12 bin tonu deveci armudu olmak üzere, elma ve ayva ile beraber yaklaşık 20 bin ton civarında ürünümüz var ve bu ürünün pazarlanması için de nisan sonu, yani şurada 35, bilemediniz 40 gün gibi bir zamanımız var. Çok fazla bir zamanımız yok. Bu ürün her geçen gün artık süresi dolduğu için çürümekte ve ekonomik olarak zarar olmakta. Depolardaki ürün hem çiftçinin ürünü,

aynı zamanda tüccarın elinde olan ürün de var. Bu ürünün ekonomik olarak da maliyeti yaklaşık olarak, 40 milyon TL."

Depolardaki ürünün büyük bölümünün ekonomik değeri yüksek deveci armudu olduğuna dikkati çeken Dönmez, "Şu anda 10 bin ton de-

sek ürünümüze biz '12 bin ton' diyoruz- ama temizlendiği zaman 1-2 bin tonu çöp olmuştur mutlaka. Çünkü her geçen gün çürük fazlalaşiyor. 10 bin ton ürün var dediğimiz zaman, bir tırda 20 ton olursa, 500 tırlık bir kapasite var" dedi.

"ŞU ANDA İHRACAT YOK"

Dönmez, Avrupa'ya ihracatlarının zaten çok fazla olmadığını hatırlatarak, şunları kaydetti:

"2009 yılında, bence biraz da siyasi bir olaydı, sadece bin 100 kilogram armut-taki kalıntıdan bahsedilerek, bizim Türk armuduna darbe vuruldu. Almanya'daki bir marketten alınmıştı bu. Bunun laboratuvarlarda araştırmasını yaptırarak da böyle bir kalıntının olmasının mümkün olmadığını falan hepsini ispatladık. Çünkü, tarım ilacının içinde yetiştirseniz hiç sulandırmadan böyle bir kalıntı çıkma şansı yoktu, fakat bu tamamen bir siyasi olaydı. Türk armudunu lekelemek için çıkan bir oyundu, fakat Avrupa'ya deveci armudumuz, pek gitmez. Deveci, daha çok damak tadından dolayı Arap ülkelerine gider, burada da dediğim gibi Suriye krizi çok büyük bir etken oldu. 2012 ürünü olan, ihracatına da on ikinci ayda başladığımız ve bugüne kadar devam eden devecide şu anda hiç ihracat yok."

Orta Doğu ülkeleriyle Azerbaycan ve Gürcistan'ın da aralarında sayılabileceği bazı ülkelerdeki vergi sistemlerinden kaynaklanan kimi sıkıntıların da bu duruma etkisi olduğunu anlatan Dönmez, "Kilogram

başına alınan vergiden dolayı da girdi maliyetleri çok büyük. 15 gün önce Azerbaycan'a gitmiştim. Buradan alınan 1 dolarlık bir armudun haldeki maliyeti 2 dolardı. Çünkü 1 dolar da gümrük ve nakliye tutuyor" görüşünü dile getirdi.

“BUNU İÇ PİYASADA TÜKETMEMİZ LAZIM”

Depolardaki ürünü elden çıkarmak için en fazla 40 günlük süreleri bulunduğunu vurgulayan Kamil Dönmez, şunları kaydetti:

“Temennimiz tabii bu 40 gün içinde, bu ürünün satılması, insanların yemesi. Ben buradan İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı'na da bir talepte bulunmak istiyorum: Geçen gün de bir milletvekili arkadaşımız sayesinde bunu dile getirmiştik, mecliste. Okullara veya askeriye bunu en azından maliyetine verip, bu ürünü elimizden çıkarmamız lazım. Fakat önümüzdeki sene de aynı durumları yaşamamız için üretim planlaması yapmalıyız. Ne kadar ürettiğimizi kayıt altına almalıyız.”

Girdi maliyetlerinin yüksekliğinden de yakınan Dönmez, ihracatçıya ihracat teşvikinin verilmesi gerektiğini, doğrudan gelir desteğinin yanlış uygulandığını dile getirdi.

AKP Bursa Milletvekili, TBMM Tarım, Orman ve Köy-İşleri Komisyonu Üyesi Bedrettin Yıldırım ve CHP Bursa Milletvekili İlhan Demiröz ile konuyu görüştiklerini, milletvekillerinin İhracat Genel Müdürlüğü ile temas halinde olduklarını belirten Demiröz, “Ama, ihracat anlamında şu

anki üründen, zaman çok kısıtlı olduğu için çok fazla umutlu değilim, bunu iç piyasada tüketmemiz lazım. Bir şekilde ihracat olursa, en azından Türk Cumhuriyetleri veya etrafımızdaki ülkelere olmaz değil, olur, ama daha çok önümüzdeki sene için bunun ihracatı ve pazarlanması anlamında ne yapabilirizi oturup, erken dönem-

de planlamasını yapmalıyız” dedi.

UYMSİB YÖNETİM KURULU BAŞKANI ÇALI

Uludağ Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği (UYMSİB) Yönetim Kurulu Başkanı Salih Çalı da depolarda 11-12 bin tonluk bir armut varlığından bahsedildiğini, bunun sadece ihracat boyutuyla değil de iç piyasada eritilmesi gerektiğini söyledi.

Çalı, “Bu nihayetinde milli servet. Çöpe gitmesi doğru değil. Pazardaki isteksizlik, durgunluk, tercih edilmeme, bunun altındaki nedenler, İran için bu böyle. Suriye için bu zaten ortada. Suudi Arabistan'a gön-

deremiyorsun. Bir tek Irak da malın hepsini çekmiyor, demek ki” diye konuştu.

Geçmişte armutta yaşanan kalıntı iddialarını temizlemekte güçlük çektiklerine de işaret eden Çalı, şunları kaydetti:

“Bu 4-5 sene önce gelişen konunun biz halen olumsuzluğunu yaşıyoruz. Bizim Avrupa Birliği armut pazarımız, çok azaldı.

4-5 sene önce bu kadar az değildi. Şimdi başka pazarlara yöneliyorsun, o pazarlarda da sorun çıkınca, ondan sonra ürün elinde kalıyor. Bunun çözümü nedir? Ekonominin kuralı arz-talep ilişkileri.

Arz-talep ilişkilerinde yaşadığınız olumsuzluklar da malum işte, ürün elinizde kalıyor. Armutla ilgili olarak yaklaşık bunun maliyeti, kilo başına öyle 50-60 kuruş değil, 1,5-2 liralara civarında, yani üreticiden çıkışı bu. Şimdi siz bu maliyetli olan ürünü ihracatta değerlendirirseniz çok anlamlı oluyor. Değerlendiremezseniz, ürün de elinizde kaldığı takdirde bunun

yanması maalesef, çok kötü oluyor.”

Çalı, söz konusu ürünlerin ihracat şansının artık çok zor olduğunu vurgulayarak, minimum 500-600 tırlık deveci armudunun depolarda kaldığını, bunun ciddi bir miktar olduğunu belirtti.

Geçmişte bu tür sorunların örneklerinin yaşandığını, çeşitli kuruluşlarla sorunun paylaşılabilirliğini ve üretici ile tüccarın zararlarının azaltılabileceğini anlatan Çalı, bu konuda ilgili kurumlarla temasa geçildiğini söyledi. Salih Çalı, deveci armudunun kilosunun ihracatta en az 3-4 avroya gittiği düşünülürken, iç piyasayla kıyaslanamayacak kayıpların ortaya çıktığını sözlerine ekledi.

BİR KİLOSU BİR AYLIK EV KİRAZI

Türkiye'nin meyve ve sebze ihtiyacının yüzde 80'ini karşılayan Antalya Meyve Sebze Toptancı Halinde fiyatlar yüzde 40 ile 80 arasında arttı. 2012 yılı sonunda özellikle Aksu bölgesinde yaşanan aşırı yağış ve soğuk iklim şartları nedeniyle ürünlerin etkilenmesi, hale ürün girişini azalttı. Hale ürün girişinde geçen yıla göre yüzde 25 azalma olurken, yüksek fiyatların 15 gün daha süreceği belirtti. Antalya Meyve Sebze Toptancı Hali Müdürü Rıza Uysal, ilk üç ayda yaşanan iklim şartlarının hale ürün girişinin yüzde 25 azalttığını söyledi. Bunun sonucunda kirazın kilosu 400 TL'ye erişen kilosu 100 TL'ye fırladı. Antalya Meyve Sebze Toptancı Hali Müdürü Rıza Uysal, iklim şartlarının hale ürün girişinin yüzde 25 azalttığını savundu.

BDDK'YA 10 YILDA 23 BİN KART ŞİKÂyeti

Son 10 yılda BDDK'ya en fazla şikâyet edilen konuyu 6 bin 205 başvuru ile kredi kartı ücret ve komisyonları oluşturdu. Dünya gazetesinin haberine göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (BDDK) son 10 yılda kredi kartlarıyla ilgili olarak 23 bin şikâyet başvurusu yapıldı. En fazla şikâyet edilen konuyu 6 bin 205 başvuru ile kredi kartı ücret ve komisyonları oluşturdu. Bin 413 kişi habersiz kredi kartı düzenlenmesi, bin 597 kişi ise kredi kartının iptal edilmemesi nedeniyle başvuruda bulundu. Kredi kartı ücret ve komisyonlarına ilişkin olarak yapılan şikâyet başvurularından 725'i hakkında denetim başlatıldı.

TÜKETİCİ GÜVENİ GERİLEDİ

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen Tüketici Eğilim Anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 2013 Mart ayında bir önceki aya göre %2,3 oranında azaldı; Şubat ayında 76,7 olan endeks Mart ayında 74,9 değerine düştü. Şubat ayında 99 olan genel ekonomik durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre %1 oranında azalarak, Mart ayında 98 değerine düştü. Bu azalış gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin sayısının bir önceki döneme göre azaldığını gösteriyor.

SIRBİSTAN'DAN TÜRK İŞ ADAMLARINA YATIRIM ÇAĞRISI

Belgrad'da 4. Sırbistan-Türkiye İş Forumu düzenlendi. Sırbistan Ticaret ve Telekomünikasyon Bakanı Lyayiç, "Yatırım konusunda büyük kolaylıklar sağlıyoruz" dedi. Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da bu yıl 4'üncüsü düzenlenen Sırbistan-Türkiye İş Forumu'na, Sırbistanlı yetkililerin Türk işadamlarına yaptığı yatırım çağrısı damga vurdu. Forumun organizatörlerinden Belgrad Ticaret Odası Başkanı Milan Yankoviç de Türkiye'nin Sırbistan'daki fırsatı yeterince değerlendiremediğini, aynı zamanda Novi Pazar'dan (Yeni Pazar) Türkiye'ye göç edenlerin de bu şansı kullanamadıklarını söyledi. Sırbistan'ın Boşnak asıllı Ticaret ve Telekomünikasyon Bakanı Rasim Lyayiç de Sırbistan'daki Türk yatırımların sayısının diğer ülkelere göre düşük olduğunu dile getirdi.

“İTHAL OYUNCAĞA YILDA 2 MİLYAR DOLAR HARCİYORUZ”

ODTÜ Teknokente kurulu tasarım şirketinin üst yöneticisi ve üniversitenin Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Öğretim Görevlisi Dr. Hakan Gürsu, Türkiye’de kişi başına 110 dolarlık oyuncak harcaması yapıldığını, eğitim malzemeleri ve plastik aksesuarlar dahil oyuncakla yılda 2 milyar dolar ödendiğini belirtti. Gürsu, Avrupa’nın en genç ve en kalabalık nüfusuna sahip Türkiye’de, oyuncak üretiminin yeterli olmadığını bunun da dışa bağımlılığı ortaya çıkardığını, satışa sunulan oyuncakların yüzde 90’ından fazlasının Uzak Doğu’dan tedarik edildiğini söyledi.

MOBİLYA SEKTÖRÜNDE HEDEF, “DÜNYADA İLK 10”

Türk mobilya sektörünün, 10 yılda önemli gelişmeler kaydettiği, 5-6 yıl içerisinde ihracatta 20’ncilikten 10’unculuğa yükselmeyi hedeflediği bildirildi. Bebek, çocuk ve genç mobilya ve aksesuarları üreten, bunları mağazalar zinciri ile satışa sunan Çilek’in kurucu ortağı ve genel müdürü Muzaffer Çilek, Türkiye’de mobilya sektörünün özellikle 10 yılda önemli gelişmeler kaydettiğini söyledi. Çilek, sektörün 2012’de yüzde 14 civarında büyüdüğünü, 2013’e ise daha da umutla baktıklarını anlattı. Türk mobilya sektörünün dünyaya açılmaya devam ettiğini belirten Çilek, “Türkiye, mobilya ihracatında 20’nci sırada. İstatistikler, 5-6 yıl içinde ilk 10’a gireceğimizi gösteriyor.

KÖY KADINLARININ ELİNDEN DÜNYAYA İHRAÇ EDİLİYORLAR

Muğla’da fabrikalarda işlendikten sonra kalan artıklar, mermer ve mozaik eskitme atölyesinde çalışan kadınların elinde işlenerek pek çok ülkeye ihraç ediliyor. Muğla’da fabrikalarda işlendikten sonra kalan mermer artıklarının işlendiği ve elde edilen ürünlerin büyük bölümünün ihraç edildiği atölyede çalışanların çoğunluğu kadınlardan oluşuyor. Yerkesik beldesine bağlı Yenice köyündeki mermer atölyesinde çalışan 25 işçiden 20’si kadın. Kadınlar mermerin kesilmesinden dizimine, üretimden kontrol ve paketlemesine kadar her aşamada görev yapıyor. İş yeri sahibi Hacı Gülçek, yaptığı açıklamada, 2007 yılında mermer fabrikalarının atık taşlarını değerlendirmek ve ekonomiye katkı sağlamak için mozaik üretimine başladıklarını söyledi.

KOBİ, ‘GÜNÜ KURTARMA’ KREDİSİ İSTİYOR!

Garanti Bankası Genel Müdür Yardımcısı Nafiz Karadere, KOBİ’lerden şimdiye kadar ağırlıklı olarak işletme sermayesi ihtiyacı için kredi talebi aldıklarını belirterek, yılın ikinci yarısında yatırım kredisi talebinin canlanmasını beklediğini söyledi. Henüz piyasada iç talebin canlandığına dair kuvvetli sinyaller almadıklarını söyleyen Garanti Bankası Genel Müdür Yardımcısı Nafiz Karadere, geçen yılın KOBİ’ler için çok da iyi bir yıl olmadığını belirtti. Karadere, “Geçen sene Türkiye’de iç talebin daraldığını düşünecek olursanız KOBİ’lerin cirolarının artmadığı, satış yapmakta zorlandıkları bir yıl geçirdiler.

TERSANE KİRALARINA % 1520 ZAM!

Milli Emlak, tersane kiralarna yüzde 1520 zam yaptı. Tebligatı alan tersaneler şaşkın. Geri adım atılmazsa tersanelerin kapanacağı belirtiliyor. Küresel krizden dolayı navlunların düşmesi ile kriz yaşayan denizcilik sektörü bu kez başka bir krizle karşı karşıya kaldı. Maliye Bakanlığı, Milli Emlak Dairesi'ne bağlı devlete ait arazilerde kiracı olan tersanelerin kira bedellerine bu yıl tam yüzde 1520 zam yaptı. Zamlarla ilgili tebligatlar firmalara gönderildi. Buna göre örneğin geçen yıl 112 bin lira kira ödeyen bir şirketten bu yıl 1.7 milyon lira kira ödemesi istendi. Bir başka tersane ise geçen yıl 53 bin lira kira öderken, bu yıl 810 bin lira kira ödemesi istendi.

SÜT ÜRETİCİLERİNDEN REKABET KURULU'NA ŞİKÂyet

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Ali Koyuncu, "Bazı firmalar süt alımı konusunda tatil veriyor, (yarın süt almayacağız) diyorlar. Ancak üreticilerin hayvanlarına (yarın sütünü almayacağız, üretme) deme şansı yok. Süt sektöründe rekabet kurallarına aykırı şeyler oluyor. Bunun için 500'den çok üretici Rekabet Kurulu'na başvurdu" dedi. Koyuncu, Süt Konseyi'nin gelecek 6 ay geçerli olarak süt fiyatının belirlenmesi için toplandığını söyledi. Toplantıda çiğ süt fiyatına ilişkin mutabakat sağlanmadığını bildiren Koyuncu, üreticiler olarak süt-yem paritesinin 1,3 olması için teklif götürdüklerini kaydetti.

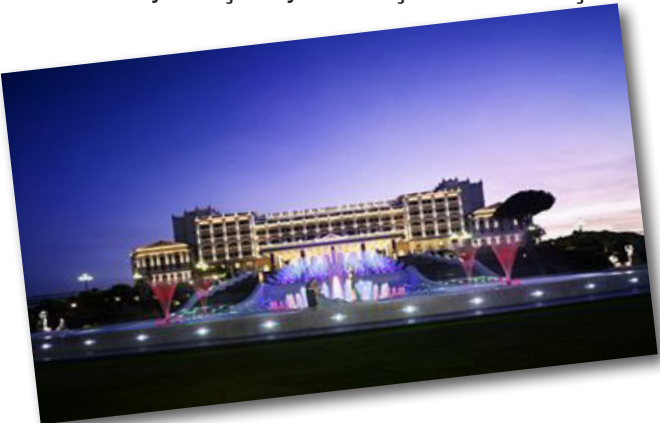
ONLINE REZERVASYONDA "YILDIZ" LARA DİKKAT!

İzmir Kültür ve Turizm Müdürü Ediz, "Vatandaşlar bir araştırırlarsa 5 yıldızlı mı boş yıldızlı mı görür ve tesise gittiğinde kötü sürprizle karşılaşmazlar" dedi. Ediz, internet üzerinden yapılan otel ve tur rezervasyonları konusunda daha dikkatli olunması gerektiğini belirterek, il kültür ve turizm müdürlüklerinin internet sitelerinde bakanlıktan onaylı tesis ve hizmetlerin kaç yıldızlı olduklarının rahatlıkla görülebileceğini söyledi. Tüketicilerin bilinçli davranması gerektiğini dile getiren Ediz, "Güvenilir, inanılır ve sürdürülebilir bir ticaret sistemi olan işletmeler, oteller, konaklama, yeme içme tesislerinin tercih edilmesinde fayda var diye düşünüyorum." şeklinde konuştu.

TABIAT PARKINDA KENDİ ELEKTRİĞİNİ ÜRETİYOR

Şehitkamil ilçesindeki Dülük Tabiat Parkı'na yerleştirilen güneş panelleri sayesinde elektrik üretiliyor. Şehitkamil Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle hayata geçirdiği "Doğal Hayat, Doğal Enerji" projesi çerçevesinde, Dülük Tabiat Parkı'nın yüksek kesimindeki 300 metre karelik alana 170 güneş paneli yerleştirdi. Güneş panelleriyle elektrik üreten belediye, bununla temiz kalması için sürekli sirküle edilmesi gereken biyolojik göletin enerji ihtiyacını karşılıyor. Belediye ayrıca, bundan sonraki projeleri kapsamında kuracağı tesislerin elektrik ihtiyacını, binaların çatısına yerleştireceği güneş panelleriyle karşılamayı hedefliyor.

ÇALIŞMA MECLİSİ 9 YIL ARADAN SONRA TOPLANIYOR

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Çelik, Meclisi “taşeron, kıdem tazminatı, özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi ve istihdam” konularını görüşmek için toplantıya çağırdı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Çalışma Meclisini “taşeron, kıdem tazminatı, özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi, sendikal örgütlenme, toplu iş sözleşmelerinde yetki, iş sağlığı ve güvenliği ile istihdam” konularını görüşmek için eylül ayında toplantıya çağırdı.

FIRINCILAR FEDERASYONU YENİ FIRIN İSTEMİYOR

Türkiye’de fırınlarda ekmek israf edilmesinin ana nedeninin “fırın enflasyonu” olduğu bildirildi. “Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası” çerçevesinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Toprak Mahsulleri Ofisi’nin tarafından yaptırılan “Ekmek İsrafı ve Tüketici Alışkanlıkları” araştırmasından derlenen bilgilere göre, 2012 yılında günde 25 bin 295 ton, yılda 9,2 milyon ton ekmek üretildi. Bu miktar, standart 250 gram ekmek baz alınarak adete dönüştürüldüğünde, üretilen ekmek miktarı, günlük 101 milyon, yıllık 37 milyar adet olarak hesaplandı. Günlük 23 bin 809 ton, yıllık ise 8,7 milyon ton ekmek tüketimi gerçekleştirildi. 250 gram standart ekmek üzerinden hesaplanacak olursa günlük 95 milyon, yılda ise 35 milyar adet ekmek tüketildi.

YOKSULLUK SINIRI YÜKSELİYOR

Türk-İş’in araştırmasına göre, mart ayında dört kişilik bir ailenin açlık sınırı bin 16 lira, yoksulluk sınırı ise 3 bin 311 lira olarak hesaplandı. Türk-İş, çalışanların geçim koşullarını ortaya koymak ve temel ihtiyaç maddelerindeki fiyat değişikliğinin aile bütçesine yansımalarını belirlemek amacıyla her ay yaptırdığı “açlık ve yoksulluk sınırı” araştırmasının mart ayı sonuçlarını açıkladı. Araştırmanın sonuçlarına göre, dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) bin 16 lira 59 kuruş; gıda harcaması ile giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarı (yoksulluk sınırı) ise 3 bin 311 lira 38 kuruş oldu.

TOBB’DAN ‘ÇEK’TE RİSKİ AZALTACAK PROJEYE BAŞLANGIÇ

Şirketlerin vadeli ticaretten sağladığı finansman, bankaların verdiği işletme finansmanı kredilerinin 1.5 katı. Türkiye’de yurtiçi ticaret hacminin 2 trilyon lirası vadeli işlemlerle yapılıyor. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), çekte riski kaldıracak adımı atmaya hazırlanıyor. Kredi Kayıt Bürosu (KKB) ile imzalanan protokol çerçevesinde sisteme üye olanlar kısa mesaj yolu ile sahte ve riskli çeklerin bilgisini cep telefonları ile öğrenebilecek. Sistem için ilk eğitimler verildi. Trakya’daki odalar İstanbul’da düzenlenen bir toplantıda sistem hakkında bilgi alırken, TOBB tarafından Ankara’da da eğitimler tamamlandı. Hızla diğer bölgelerde de eğitimler verilecek. Önümüzdeki hafta sistem devreye girecek.

Benim Kâbuslarım-Erdinç Gültekin

Benim Kâbuslarım, kanımca salt yazarın kâbusları değildir. Bu karabasanlar, yük-selmenin yolunun hainlikten geçtiği, talanın sinsiliğini yitirdiği, namusun üzerine beton döken sonradan görme güç sarhoşlarının halkın sırtından pişkince geçindiği ve en acısı çürümenin, basitliğin, duyarsızlığın; edebiyata, sinemaya, kaleme, fırçaya, saza, söze sıçradığı bir dönemde; ortak kaygıların, umutların, yıkımların öyküleridir.

-Ahmet Sinan SavaşkanVarlığının sürekliliğini insanlığın yozlaşmasına bağlamış kapitalist sömürü düzenlerde kirlenmiş insanlarla yaralı insanlar sık sık karşı karşıya gelir. Bu karşılaşmalar Erdinç Gültekin'in öykülerinde de belirgindir. İşte bu nedenden bu öyküler gerçek edebiyattır.

Kahramanmaraş Katliamı-Orhan Tüleylioğlu

23 Aralık günü, Menemen'de kanlı gericiler tarafından boğazlanarak şehit edilen Teğmen Kubilay'ın kırk sekizinci ölüm yıldönümünü yaşıyorduk. Kubilay'ın başını kesen Derviş Mehmet, inanın Kahramanmaraş katillerinin yanında zemzemle yıkanmış kadar temiz kalır. Olay öylesine korkunç, öylesine alçakça ve öylesine namussuzca planlanmış ve sahneye konmuştur...

Bunun adına "anarşi" de denmez, "sağ sol çatışması" da... Bu "Alevi-Sünni" düşmanlığı ile de açıklanmaz. Bu, planlı ve örgütlü bir saldırdır. Çevre illerden Kahramanmaraş'a getirilen katil çetelerine belli adresler gösterilmiş, noktası ve virgölüne kadar hesaplanan bir plan yürürlüğe konmuştur.

Erol Manisalı-Onlar İçin Yazdıklarım

1970 yılından bugüne kadar Türk ve yabancı siyasetçiler, akademisyenler, sanatçılar, gazeteciler ve bürokratlar hakkında çok yazı yazdım. Genellikle kendi ilgi alanım içinde olmakla birlikte bunun dışına taşan pek çok yazım da çıktı. Demirel'den Erdoğan'a 10 dolayında siyasetçi bunun içinde; Marlene Dietrich'ten Fazıl Say'a, Orhan Pamuk'tan Sertab Erener'e birçok sanatçı değişik yönleriyle Türkiye ve dünya sahnesinde sıralandılar; pek çok bilim insanı, gazeteci, işadamı yazılarımın konusu oldu; Vehbi Koç'tan Halit Narin'e, Süleyman Orakçioğlu'ndan Bayram Meral'e iş hayatının ünlüleri boy göstermişler. Hele gazeteciler boy

boy dizilmişler; İlhan Selçuk, Mustafa Balbay, Emre Kongar ve niceleri. Bilim insanlarına gelince Sabri Ülgener, İdris Küçükömer, Server Tanilli, Gülten Kazgan, Fatih Hilmioğlu'nu da unutmamışım. 20 kişi, uluslararası kontenjandan yer alan yabancı siyasetçi ve bilim insanları... 1970'ten bugüne kadar yazdığım yüzlercesinden sadece 60 insanı seçtim. "Onlar İçin Yazdıklarım, 60 İnsan" adını taşıyan kitabı yayımladım(*). Bunlardan iki tanesi hariç hepsi de 43 yıl içinde yayımlanmış yazılar.

Boş Koltuk-J.K. Rowling

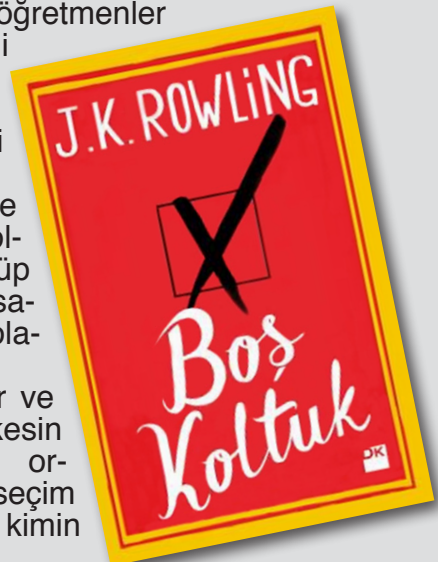
(Çev.Dost Körpe)

Yüzyılın en büyük hikâye anlatıcısı J.K. Rowlingden... Küçük bir kasaba hakkında büyük bir roman. Barry Fairbrother kırklı yaşlarının başında beklenmedik bir şekilde hayata gözlerini yumar. Bu ani ölüm yaşadığı kasabanın halkı için büyük bir şok olacaktır.

Arnavutkaldırımly meydanı ve eski kilisesiyle Pagford, sıradan bir İngiliz kırsalı gibi görünse de bu tatlı görüntüsünün ardında bir savaş sürmektedir. Zenginler fakirlerle, gençler ebeveynleriyle, kadınlar kocalarıyla, öğretmenler öğrencileriyle sürekli bir çatışma halindedir. Pagford kesinlikle görüldüğü gibi bir yer değildir.

Belediye Meclisinde Barryden boşalan koltuk, kasabanın görüp göreceği en büyük savaşın tetikleyicisi olacaktır.

Türlü düzenbazlıklar ve hırsla süren, herkesin birbirinin foyasını ortaya çıkaracağı seçim savaşında zafer kimin olacaktır?

ULUSAL EGEMENLİK VE
ÇOCUK BAYRAMI

Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça, daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.

K. Atatürk

**Onlar hep el ele
ve hayat dolu...**

*23 Nisan Ulusal Egemenlik ve
Çocuk Bayramı Kutlu Olsun.*

USİAD

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

www.usiad.net

The way of natural taste...

PAKTEL®

PRESENT®

MUTFAK GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

PERAKENDE SATIŞ : www.paktelkitchen.com

Büro : İstoç Top.Çar. 2.Ada No: 26 Bağcılar - İstanbul Tel : 0 212 659 52 85 Fax : 659 11 22
Fabrika : Hoşdere Asfaltı Evren 2 Oto San. Sit. 22. Blok No : 6-7-16-17 Esenyurt - İstanbul
Tel : 0 212 672 10 84 FAX : 762 01 10 Web : www.paktel.com.tr E-Posta:paktel@paktel.com.tr

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

2012 YILI ENERJİ FATURASI 60 MİLYAR DOLAR

Enerji ve Su Politikaları Uzmanı Dursun YILDIZ:
"Ulusal Enerji Stratejisinin Olmaması Doğalgaza Bağımlı Hale Getirdi"

Prof. Dr. Cihan DURA: Dış Açığın Asıl Sebabi Nedir

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

2012 EKONOMİSİNE BAKIŞ SAYILAR DEĞERİN GÖSTERGESİ Mİ

PÜİS Genel Başkanı Muhsin ALKAN:
"Füv Akaryakıt Ürünleri Eşit Örtünde Vergilendirilmeli"

MEYED: "Meyve suyu sektörü gelinebilecek seviyenin oldukça altında"

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

SURİYE POLİTİKAMIZ EKONOMİYİ NASIL ETKİLEDİ

Nazım GÜVENÇ:
"2013 Ekonomisi 2012'yi Aratacak!"

HASİAD BAŞKANI GÜLAY GÜL:
"SURİYE İLE TİCARETİMİZ SIFIRA DAYANDI"

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

YERLİ MALI KULLANALIM, KULLANDIRALIM ÜLKEMİZ GÜÇLENSİN!

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI:
Yerli Malı Haftası'nı Kutlamak Çağışılık ya da Nostalji mi

Prof. Dr. Cihan DURA: Türkiye Tasarruf Tuzağında

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

ORTA VADELİ PROGRAM: "BATAN GEMİYİ YÜZDÜRME PROGRAMI"

Prof. Dr. Tayfun ÖZKAYA:
Kırsal Yoksullukla Savaşmada Stratejiler

İnşaat Mühendisi Dursun YILDIZ:
Stockholm'un Ekolojik Kentel Dönüşümü

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

ZAMLAR BÜTÇE AÇIĞINA ÇÖZÜM MÜ

CHP Milletvekillerinden Derneğimize Ziyaret

Nazım Güvenç yazdı: AB 2014'e Kalır mı

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

KAPIMIZDAKİ TEHLİKE: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE GIDA KRİZİ

DİMES Genel Müdürü Ozan DİREN: "Ekonominin Gelişimi İçin Türk Tarımı Desteklenmeli"

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

MADENSUYU KAYNAKLARIMIZIN YÜZDE 98'İ BOŞA AKIYOR

TZOB Başkanı Şemsi Bayraktar:
Çiçi Zarar Eise Bile Vergisini Ödüyor

OSTİM Başkanı Orhan Aydın:
"Sivil offsetle cari açık %50 azalır"

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

YENİ TÜRK TİCARET KANUNU NELER GETİRİYOR

Prof. Dr. Cihan DURA:
BORÇLANMANIN ŞEYTan ÜÇGEni NASIL TAMAMLANDI

Abdi İbrahim CEO'su Candan Karabağlı:
"Yerli İlaç Firmaları Teker Teker Satılıyor"

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

EURO'NUN VE BÖLGESİNİN GELECEĞİ KARANLIK

Maden Mühendisi Ümit Rağıp ÜNCÜ
BOR MADENLERİNİN DÜNÜ VE BUGÜNÜNÜ YAZDI

Kırmızı Et Üreticileri Birliği Başkanı Bülent Tunç:
"Halkımızın Hem Yerli Hem de Ucuz Et Yemesini İstiyoruz"

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

800 BİN İTHAL MAL 10 BİN KİŞİYİ İŞSİZ BIRAKTI

Tapu ve Kadastro eski Genel Müdür Yardımcısı Orhan ÖZKAYA yazdı:
"2B İLE YENİ ORMAN TALANLARI DAHA DA HIZ KAZANACAK..."

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI:
"Süt İçtim, Dilim Yanmadı, Midem Bulandı!"

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

YENİ TEŞVİK YASASI NELER GETİRİYOR

BOR MADENLERİMİZİ BEKLEYEN TEHLİKE

ONURSAL GENEL BAŞKANIMIZ KEMAL ÖZDENİ SEVGİ VE ÖZLEMLE ANIYORUZ

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

"SÜRDÜRÜLEBİLİR" BORÇLANMAYLA NEREYE KADAR

ÜNLÜ ARMATÖR GÜNDÜZ KAPTANOĞLU'YLA SÖYLEŞİ

PROF. DR. KARABULUT:
"CARİ AÇIK GÖSTERGESİNDE KRİZ SINIRINI AŞTIK!"

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

YENİ TİCARET KANUNU NELER GETİRİYOR

DOĞAN HASOL DEĞERLENDİRDİ:
İSTANBUL'A 3. KÖPRÜ GEREKLİ Mİ?

BUYUK İTİDAR DENKTAŞ'IN SONUZLUĞA UĞURLADIR

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

2011 EKONOMİSİNE BAKIŞ 2012'DEN BEKLENTİLER

HAZIR YEMEK SEKTÖRÜNDE NELER OLUYOR

YERLİ MALI NOSTALJİ DEĞİL, ZORUNLULUKTUR

USİAD ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİNİN YAYIN ORGANİDİR

BÜYÜYOR MUYUZ BATIYOR MUYUZ

SAVUNMA SANAYİNDE MİLLİLİĞİN ÖNEMİ

TÜRKİYE'NİN YENİ KIBRIS POLİTİKASI